

"KELEIVIS"
DARBO ŽMONIŲ LAIKRASTIS

Prenumerata metams:
Amerikoje \$2.00
Kanadoje ir Lietuvoje \$3.00

Prenumerata pusei metų:
Kanadoje ir Lietuvoje \$1.50
Amerikoje \$1.25

Apšaukimų kainos klausiant laišku.
Kreipiantis su kokias nors reikalais, taip adresuokite:
"KELEIVIS"
255 Broadway, So. Boston, Mass.

KELEIVIS

"KELEIVIS"
LITHUANIAN WEEKLY
Published by J. G. Geguzis & Co

Represents over 4,000 Lithuanians in the City of Boston, 75,000 in New England and about 900,000 in the United States.

THE BEST ADVERTISING MEDIUM.
Advertising rates on application.
"KELEIVIS"
255 Broadway, So. Boston, Mass.

Published and distributed under permit No. 834 authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Boston, Mass. By order of the President, Will H. Hays, Postmaster General.

No. 36

Telephone:
So. Boston, 506-M.

SO. BOSTON, MASS., 7 RUGSĖJO-SEPT. 1921 M.

"Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879.

Telephone:
So. Boston, 506-M.

Metai XVI.

Atidavė Vilnių Lenkų Valdžiai.

LIETUVĄ PADALINO PUSIAU.

Lietuviams lieka tik Kauno gubernija.

Associated Press žinių agentūra 1 rugsėjo paskelbė iš Ženevos šitokią žinią: "Ginčas tarp Lietuvos ir Lenkijos dėl Vilniaus buvo išspręstas šį rytą. Abiejų šalių atstovai sutiko, kad būtų sudarytos dvi Lietuvos, viena iš Kauno gubernijos, kuri bus nepriklausoma, o kita iš Vilniaus, kur valdžią kontroliuos lenkai."

Bostono "Heraldo" specialis korespondentas 2 rugsėjo praneša daugiau smulkesnių žinių apie Lenkų-Lietuvių derybas Ženevoje. Jis sako, kad tautų lygos agenduose esą pažymėta, jog Lietuvos atstovai atvykę Ženevon tiksliai paduoti prašymą, kad Lietuva būtų priimta tautų lygon. Apie derybas su lenkais nesą nei žodžio pasakyta. Vilniaus klausimas iškilęs tiksliai tada, kai lenkų sebrai tautų lygos tarybos pareikalavo, kad visų pirma lietuviai priimtų Hymanso sąlygas, jeigu jie nori būti tos lygos nariais.

O tos sąlygos reikalavo, kad tarp Lietuvos ir Lenkijos būtų padaryta apsigynimo ir užpuolimo tikslams karinė sutartis, taip kad jei Lenkija su kuria nors valstybe susiremtų, tai Lietuva turėtų kreiptis į tautų lygą ir klausti, ar ji turi Lenkijai gelbėti, ar ne.

Toliaus Hymanso sąlygos sako, kad Lietuvos užsienio politika niekada neprivalo prieštarauti Lenkijos norams ir kad visos savo sutartis su svetimomis valstybėmis Lietuva visuomet privalo priimti paduoti Lenkijos valdžiai užgirti.

Šitokioms pažeminančioms sąlygoms Lietuvos atstovai pasipriešino, sako "Heraldo" korespondentas, ir pareikalavo, kad lenkai laikytųsi Suvalkų sutarties, kurią jie pasirašė 7 d. spalio pereinamąjį mėnesį, pasizadėdami pasitraukti iš Vilniaus.

Vilniaus išsižadėti lenkai nesutiko, bet lietuviams irgi nenusileidžiant, Hymanso sąlygos buvo truputį pakeistos ir lietuviai jas priėmė. Karinė sutartis dabar buvusi taip suformuluota, kad Lenkijai susirėmus su kita valstybe, Lietuvai jau nereikėtų tautų lygos nurodymų klausyti, bet palieka ma jai pačiai spręsti, ar eiti Varšuvos ponams į talką, ar ne.

Reikalavimas, kad visos Lietuvos sutartis su kitomis valstybėmis būtų pirma paduodamos Lenkijos valdžiai užgirti, irgi likos truputį pakeistas, kad neįsikišėtų ties Lietuvos.

Korespondentas priduria, kad nors sutartis tarp Lietuvos ir Lenkijos jau padaryta, bet daug smulkių klausimų dar lieka aptarti.

SO. BOSTONE BUVO TIKRA KARĖ.

Sužeisti 3 policininkai, kareivis ir ugniagesis.

Pereitos nedėlios rytą ant kampo Silver ir C. st. buvo nepaprastas reginys. Vienas airys, Phillip Dolan vardu, begerdamas "mūšais" išėjo iš proto ir pradėjo užpuolinti žmones. Kaimynai pašaukė daktarą, kad duotų jam kokių vaistų, bet kada daktaras atėjo, Dolan buvo jau užvertęs rakandais savo duris ir dideliu peiliu apsiginklavęs grąšino kiekvienam vidurius išleisti, kas tik drįs eiti prie jo artyn. Daktaras bandė jį perkalbėti, bet Dolan užsimojo peiliu ir susuko: "Tik Jėzus Kristus buvo neklaidingas, o kas tu toks esi?"

Matydamas, kad su dievuotu bepročiu susikalbėti jau nebegalima, daktaras nuėjo pranešti apie tai policijos nuovadon. Tenai jis gavo į pagalbą porą policininkų. Visi trys jie išlaužė Dolano duris ir atstūmė rakandus. Beprotis tuojau puolė ant jų su peiliu ir geležine štangą tokiu inertiškumu, kad jie turėjo bėgti kuogreidžiausia laukan ir laukti daugiau policijos. Prie buvo pats seržantas Toomey ir da keliatas policininkų. Visi jie vėl užlipo ant viršaus, bet pasiutėlis vėl soko ant jų su peiliu ir vėl visi turėjo bėgti. Daktaras Brunnick dabar tapo nuo policijos atskirtas ir pasiutėlis nusivijo jį laiptais augštin. Neturėdamas kur bėgti, daktaras atsisuko ir spyrė bato padu airiui tiesiog į veidą. To jam užteko ir jis sugrįžo vėl į savo kambarį.

Policija susitarus dabar trečių kartu pradėjo lipti augštin. Bet pasiutėlis tuo tarpu spėjo išristi sunkų ais-bakį ir nuvertė jį laiptais žemyn, tiesiog ant policininkų galvų. Vienas policininkas tapo sužeistas ir laiptai likos užverti. Kuomet policija pradėjo valyti sau kelią, Dolan ėmė bombarduoti ją nuo viršaus bombomis. Vienam policininkui įsiai pataikė pieno bonka tiesiog į kaklą ir sunkiai jį sužeidė.

Kada policija pradėjo šaudyti, Dolanas užsidarė į toiletą ir jokių būdu negalima buvo jį iš tenai iškrapti. Tuomet pašaukta ugniagesiai, kurie prisistatė prie namo savo kopečias ir užlipę prie lango pradėjo pilti iš lauko vandenį į toiletą. Tuo tarpu gi iš vidaus policijos seržantas atidarė toiletą duris, manydamas padukėlį sučiupti. Bet vandens sruoga davė seržantui į veidą ir numušė jį nuo kojų. Pasiutėlis tuomet soko ant seržanto ir pradėjo jį savo peiliu badyti. Jis supliaustė jam galvą, kaklą ir rankas. Sakoma, kad suplauštytas vargiai gyvens. Negalėdami pasiutėlio paminti, ugniagesiai iškirto sieną skylę ir per ją pradėjo lieti jį vandeniu. Policininkai tuo tarpu per langus ir durų plyšius šaudė iš revoliverių. Buvo paleista apie 20 šuvių, ir trys kulipkos pataikė į Dolaną. Vandeniu užspringintas ir visas kruvinas nuo žaizdų, Dolanas vis delto gynėsi ir kuomet vienas policininkas siekė jam duoti buožę per galvą, įsaisoko ant jo su peiliu, supliaustė jam rankas ir išvijo iš toiletą ant trepų. Čia Dolanas pasislėpė už durų ir vėl ilgai laikėsi. Jis supliaustė da vieną eks-kareivį, kuris buvo apsiėmęs jį lentos galu prie sienos prisieigti, ir sužeidė vieną ugniagesį, kuris bandė jį nuginkluoti. Ant galo vienas ugniagesių prisitaikęs vožė jam žalvarinę dūda per galvą ir pagriebęs sviedė jį trepaus žemyn. Sulietas vandeniu, sušaudytas, sumuštas, Dolanas nudarėdavo stačia galva žemėn, bet tuoj atsisėjo ant kojų ir vėl soko ant policininkų. Bet čia jau jį apsupo iš visų pusių ir parvertė ant žemės užgulė.

Kova tęsėsi ištisas dvi valandas ir per tą laiką ant kampo C ir Silver gatvių prisirinko keli tūkstančiai žmonių. Tarp minios stovėjo rankas laužydama ir verkdamas moteriškė — tai buvo Dolano moteris. Prie jos glaudėsi 13 metų vaikas, taip pat verkdamas iš baimės, kad jo tėvui neatsitiktų kas bloga.

Kada Dolanas nuvežta beprotinam ir minia išsikirstė, namas išrodė kaip po karės: prie laiptų gulėjo sušaudytas ais-bakis, sienose išlaužtos kelios skylės, toiletas ir virtuvės durys sutruškinotos, tinkas visur nukritęs, per lubas bėgo vanduo, toiletas sienos suvarstytos kulipkomis, kambariuose rakandai išvartyti, moliniai ir stikliniai daiktai sudaužyti. Ir jį tokius namus turėjo dabar sugrįžti nelaiminga Dolano pati su savo vaiku. Tai vis girtuoklės pastėmė. Jeigu Dolanas nebūtų per kelias dienas degtinės laukęs, juk negi būtų tokia tragedija ištikus.

Darbininkų žinios.

2,000,000 BEDARBIŲ ANGLIJOJ.

Washingtono pranešimu, Anglijoje dabar yra 2,000,000 darbininkų visai be darbo, 3,000,000 dirba tik po dvi dieni i savaitę, o 1,000,000 dirba tik vieną dieną iš septynių. Beto, visiems Anglijos darbininkams panaikinama taip vadinama "karės bonusas," kas beveik perpus sumažins jų algas. Todėl galima tikėtis didelių streikų Anglijoje.

60,000 AUDEJŲ ITALIJOJ SUSTREIKAVO.

Iš Romos pranešama, kad audėjų sąjunga Italijoje nutarė apskelbti streiką, protestuodama prieš darbdavių nutarimą numesti 15 nuosimčių algos. Darbininkai pareiškė, kad jie sutiks dirbti pigesniais algomis tik tuomet, kuomet kapitalistai nupigins proporcingai gyvenimą. Streikuoja jau 60,000 audėjų.

GRASINA AMERIKAI BOIKOTU.

Sacco ir Vanzetti gynimo komitetas praneša, kad Italijos jurininkų sąjunga nutarė apskelbti Amerikos laivams ir prekėms boikotą, jei Sacco ir Vanzetti, kurie dabar yra nuteisti Amerikoje miriop, bus nužudyti.

Sacco ir Vanzetti yra Amerikos italų darbininkų organizatoriai. Jie buvo areštuoti netoli Bostono laike "ablavų" kaip politiniai prasikaltėliai, bet paskui juos apkaltino apipilėme ir užmušime vienos kompanijos kasieriaus netoli Bostono. Nors valdžia negalėjo jiems to prirodyti, tačiau teismas pripažino juos "kaltais" ir dabar jiems grėsia mirtis.

DEBSĄ GALI PALIUOSUOTI.

Washingtono žiniomis, galimas esąs daiktas, kad dabar, kuomet taikos sutartis su Vokietija bus pasirašyta, Hardingas paluosuos kalėdinių veikėjų Debsą iš kalinimo. Taip kalbą Washingtono valdininkai.

Neseniai buvo kalbama, kad justicijos departamento galva Daugherty rekomenduotų Debsą paluosuoti, bet šita viltis dabar sumažėjo, nes Daugherty aiškiai išsireiškė prieš politinių kalinų paluosavimą.

KAZOKAI IŠVAIKĖ MAINERIUS.

Uniontowne, Pa., sustreikavo W. J. Rainey Coal and Coke Co. kasyklų maineriai. Pareitą savaitę streikieriai numarsavo į Allison, Pa., kad ir tenai išvedus iš darbo angliakasių. Bet tenai prieš juos pastatė kulkasvaizdžius ir liepė išsikirsti. Darbininkai išsikirstė, nes su kapitalo rabininkais juokų nėra. Ir tuojuos Allisoną primarmėjo "juodųjų kazokų," bet maineriai buvo jau išsikirstę.

SUSTREIKAVO 1,000 MAINERIŲ.

Coloradoj, Las Animas ir Huerfano pavietuose sustreikavo apie 1,000 angliakasių protestuodami prieš algų apkapojimą. Jiems numasta 30 nuosimčių algos. Jie dirba milionieriaus Rockefellerio kasyklose.

STIKLO DARBININKAI NUSILEIDO.

Amerikos langų stiklo darbininkų asociacija sutiko priimti 28 nuosimčių algos. Sutartis su stiklo fabrikantais pasirašyta Clevelande. Tas paliečia 60 stiklo dirbtuvių, kuriose dirba 15,000 darbininkų.

ISDINAMITAVO POPIEROS KOMPANIJOS VARTUS.

Montague miestelyje, netoli Bangoro, tapo išdinamituota International Paper Co. vartai ir tvanka. Tos kompanijos fabrikuose dabar eina streikas.

AREŠTAVO DARBININKŲ LAIKRAŠČIO REDAKTORIŲ.

Londono areštuotas George Lansbury, darbininkų dienraščio "Daily Herald" redaktorius. Jo sunus taipgi paimtas. Mat jie priguli prie Poplar miestelio Tarybos, kuriai buvo įsakyta pakelti gyventojams mokesčius, bet kadangi tame miestelyje gyvena buturčiai, tai Taryba atsisakė mokesčius kelti ir užtai Londono valdžia įsakė ją areštuoti. Taryba susideda iš 30 narių ir 19 jų jau suimta. Kitus irgi liepta suimti.

EKSPLOZIJAI DIRBTUVĖJ.

Geležinkelio signalų dirbtuvė East Providence pereiną savaitę ištiko eksplozija. Vienas darbininkas buvo užmuštas, keli sužeisti.

ATĖMĖ LAIVUS.

Siomis dienomis Suvenytų Valstijų valdžia atėmė iš taip vadinamos United States Mail Steamship Co. deivynis garlaivius, kurie buvo įduoti nuomon, bet už kuriuos ji nenorėjo mokėti rendos.

Extra!

"Keleivio" buvo jau keli tūkstančiai išėję iš spaudos, kaip iš Lietuvos Informacijos Biuro atėjo šitokia telegrama:

"Kai kurie Amerikos lietuvių laikraščiai paskelbė Associated Press paduotąją iš Ženevos klaidingą žinią, kad Lietuvos delegacija Ženevoje sutikusi, kad iš Vilniaus ir aplinkinių būtų sudaryta atskira Lietuva, kurioje administracija būtų po Lenkijos priežiūra.

"Lietuvos Informacijos Biuras yra įgaliotas pranešti, kad panašaus sutikimo Lietuvos delegacija nėra davusi, ir visa šita žinia nuo pradžios iki galo yra klaidinga."

West Virginijoj liejasi kraujas.

AIRIJOJ PRASIDĖJO NAMINĖ KARĖ.

Airijoj prasidėjo naminė karė tarpe sinn feinkų, kurie nori nuo Anglijos atsimesti, ir Ulsterio lojalistų, kurie nori, kad Airija būtų po Anglijos valdžia. Didžiausia kova eina Belfasto mieste, kuris skaitosi ulsteriečių centru. Pereitą savaitę apie 20 žmonių tenai buvo užmušta ir keliasdešimt sužeista laike šaudymosi iš revoliverių. Seredoj miestą užėmė kariūnėnė.

250,000 MIRĖ NUO MIEGO LIGOS.

Iš Londono pranešama, kad Ugandoj, Afrikoje, nuo miego ligos mirę jau 250,000 žmonių. Daktarų ir kitokių mokytų ekspedicija išvažiuojanti iš Londono į Afriką su ta epidemija kovoti.

UŽMUŠTA 8 SOVIETŲ VALDININKAI.

Ryga. — Maskvos Sovietų susirinkime pereitą utarinką Trockis pasakė, kad jį du pastaru mėnesių Petrograde nužudyta 8 komunistų vadai. Vis tai esąs "balutų teroristų" darbas.

Bolševikų žinių agentūra "Rosta" praneša, kad daryta taipgi pasikesinimas užmušti Trečiojo Internacionalo pirmininką Zinovjevą ir Gorkį, ir buvęs padarytas užpuolimas ant traukinio, prikrauto aukso ir kitokiomis brangenybėmis. Tuo traukiniu važiuovs ir pats sovietų prekybos atstovas Krasinas.

TURKAI NORI ATNAUJINTI SANTIKIUS.

Turkų valdžia pareiškė, kad ji vėl norėtų atnaujinti su Amerika diplomatinius santykius, kurie buvo pertraukti 1917 metais.

STRYTKARIS SUGRIOVĖ HOTELĮ.

Springfilde (Mass.) pereitą savaitę įsibėgėjęs strytkaris nušoko nuo bėgių ir motormono nebesuvaldomas smogė į hotelį. Hotelio siena tapo išgraižta ir karas ligi pusės įlindo į hotelį. Keliolika žmonių buvo sužeista.

KONFISKAVO MAJORO ALŲ.

New Jersey valstijoj pereitą savaitę buvo suimtas tulas John Polizo, kuris vėžė pilną trokš alaus iš Allentowno, Pa., bravoro. Alus buvo konfiskuotas ir vežikas pristatytas į teismą. Teisme paaiškėjo, kad tą alų buvo užsisakęs New Yorko majoras Hylan savo puotai. Tai matai, kaip ponas Hylan pildė įstatymus!

ISAKĖ NAIKINTI "MUNŠAINĄ."

Blaivybės viršininkas Haynes įsakė sunaikinti visą naminę degtinę, kuri yra konfiskuota ir laikoma valdžios žinioje.

250 MAINERIŲ UŽMUŠTA.

Hardingas nusiuntė prieš darbininkus 2,000 kareivių armiją.

West Virginijoj pasiliejo nekaltas darbininkų kraujas. Ponas Hardingas, pasitaręs su savo patarėjais ir West Virginijos kapitalistų atstovais, išleido proklamaciją į West Virginijos mainierius, įsakydamas jiems tuojau išsikirstyti ir grįžti namo. Nespejė maineriai apie šią proklamaciją sužinoti, kaip ponas Hardingas jau įsakė nusiųsti į West Virginiją 2,000 kareivių prieš darbininkus. Kariūnėnė nuykvo su armotomis, kulkasvaizdžiais ir orlaiviais, pasirengus kaip tik tikron karėn.

Angliakasių unijos atstovas Lewis kreipėsi į poną Hardingą su prašymu, kad jis, kaip šalis galva, sušauktų angliakasių ir korporacijų atstovų konferenciją nesutikimams išristi, bet Hardingas atsakė, kad jis nematęs reikalo tokią konferenciją šaukti.

Amerikos Darbo Federacijos pirmininkas Gompersas buvo asmeniškai pas prezidentą Hardingą nuvykęs ir prašė, kad tokia konferencija būtų sušaukta. Gompersas nurodė, kad kariūnėnė gali išvaikyti susirinkusius darbininkus, gali sulaužyti jų dvasią, bet tas neprašalins to pikto, prieš kurį darbininkai buvo sukilę. Pakol West Virginiją valdys ne žmonių renkama valdžia, bet detektivų agentūros ir kasyklų korporacijų užlaikomi ginkluoti galvažudžiai, patol ramybės tenai nebus. Kariūnėnė išeis, ir vėl prasidės kruvina kova tarp tų galvažudžių ir darbininkų.

Prezidentas Hardingas išklauė Gomperso kalbą, bet konferenciją šaukti atsisakė.

Serifas Don Chafin apskaito, kad jis su savo prisaitintais "piličiais" ir korporacijų rabininkais išmušė Loganą pavietė nuo 250 iki 500 angliakasių, ir daug jų suėmė.

Federalės kariūnėnės vadas generolas Bandholtz praneša į Washingtoną, kad 400 angliakasių pasidavė jo kariūnėnei ties Sharpless ir Madinosu. Jie tuoj būvė nuginkluoti, susodinti į traukinį ir išgabenti į St. Albans.

Ties Hewitt's Creeku, kur buvo susirinkę angliakasiai, pereitą savaitę orlaiviai pradėjo mėtyti sprogstancias bombas. Kapitalistų spauda sako, kad tuo nereta tik pagasdinti "raudonkaklių armiją."

20 ŽMONIŲ SUŽEISTA ANT GELEŽINKELIO.

Netoli Oswego, N. Y., nušoko nuo bėgių greitas traukinis. Nelaimėj 1 žmogus buvo užmuštas ir 20 sužeista.

APŽVALGA

SUVAŽIAVIMO KLAUSIMU.

Suvažiavimo klausimu nuomonės pradeda skirtis. "Tėvynė" nenori jam pritari, nes jis brangiai lėšuosias. Ji rašo:

"Pirmiausia reikia pastebėti, kad sumanytojai (Waterburio progresyvi draugijų sąryšis) ligi šiol dar neišdirbo jokių aiškių ir apčiuopiamų pagrindų šaukiamam suvažiavimui. Pasakyti, kad reikalinga pažangiajai visuomenei sudaryti bendrą frontą prieš klerikalų užmačias Lietuvos reikaluose, neužtenka, nes tai yra labai plačios prasmės pasakymas. Reikėtų aiškiai pastatyti tie klausimai, kuriais suvažiavimas yra šaukiamas. Pagalios vargu ban galima tikėtis, kad but galima sudaryti bendras frontas visų pažangiųjų elementų ant tiek tvirtai organizuotas, kad sudarytu rimto pavojaus klerikalizmui, nes praėjusio patyrimai mums liudija, kad tie tarpasoviniai suvažiavimai vien neįgimau vaisių mūsų gyvenimui duodavo. Kadangi ir šis suvažiavimas turėtų būti kviečiamas socializmai, tautininkai-liberalai arba sandariečiai ir pažangieji katalikai, tad sakykite, ar galima šitie trys elementai sulieti į taip ankštą kontaktą jų darbuotėje, kad jie sudarytų bendrą rimtą frontą prieš klerikalus?"

"Pagaliaus norint sudaryti bendrą frontą, reikia priimti bendrus planus savo darbui; skelbiant kovą savo priešui reikia paskelbti ir kokias pagrindines ta kovą skelbiamą. Na, ir štai pirmiausiai prieš mus atsistoja klausimas, kaip atsisieiti prie šiandieninės Lietuvos valdžios, kuri visomis pusėmis pataikauja klerikalų užmačioms? Socialistai pareiškė, kad niekuomet nems dabartinės Lietuvos valdžios, kol pastaroji nenustos persekioti darbininkų judėjimo Lietuvoje. Sandariečiai gi smerkia netikusius Lietuvos valdininkų darbus ir nors protestuoja prieš Lietuvos valdžios pataikavimą klerikalų užmačioms, tačiau Lietuvos valstybinius reikalus pasižada remti, tuo patim kartu remdami ir valdžią. O katalikai net jokių protestų prieš Lietuvos valdžią nereiškia. Sutaisykite dabar šitų elementų taip skirtingus nusistatymus pačiame svarbiausiam punkte. O juk skelbiant klerikalams kovą, negalima apeiti nesutikusių ir su Lietuvos valdžios rėmimo klausimu, nes pastaroji bendradarbiauja klerikalų užmačioms."

"Sautki suvažiavimą pažangiosios visuomenės, kuris lėšuos tukstancius dolerių, vien tam, kad nutarius, jog reikia kovoti su klerikalų užmačiomis, visai nėra reikalo, nes kiekvienas pažangus laikraštis, kiekviena pažangi draugija ir net pavieniai asmenys, senai veda atkaklią kovą su šiais tamsybių ir biurokratizmo apatais. Pagaliaus, mums praėjusio patyrimai kuokiškiausiai liudija, kad visuomeninių suvažiavimų nutarimai, yra neorganizuotos jėgos nutarimai ir tankiai net patys tu nutarimų autoriai jų nepildo, jau nekalbant apie plačiąją visuomenę. O tučiams nutarimams ir rezoliucijinei kovai, mes jokios realės svarbos nepriduodame. Mes tik tuomet galėtume širdingai pritari pažangiosios visuomenės suvažiavimui, jei būtų numatoma, kad yra galimybių sudarymui tvirtos visuomenės organizacijos, kurion sutilptų augščiau paminėti elementai. Tuomet tikrai būtų galima tikėtis rimto subendrinto pagrindo kovai prieš juodąjį pavojų mūsų

su tėvynę. Tačiau šiuo momentu tokių galimybių nesimato, todėl ir vietoje planuojamo suvažiavimo, reikėtų pajieškoti kitų kelių to bendro fronto įkurimui, kuris kiek galima suartintų pažangiąją visuomenę ir subendrintų josios žygius visiems bendram darbui. Ir tai reikia įieškoti tokių kelių, kurie kuomžiausiai Amerikos lietuviams lėšuos."

Taip kalba "Tėvynė". Tačiau tuos pačius laiku ji priduria, kad tai yra privatinė jos redaktoriaus nuomonė, ir SLA kuopos gali elgtis šituo klausimu kaip joms geriau išrodo. SLA Pildomioji Taryba negalinti tame nieko pasakyti, nes ji da negavo oficialio pakvietimo suvažiavime dalyvauti.

Sandariečių organas "Sandara" vienam numery išsireiškė už suvažiavimą labai karštai, bet antram numeryje jau lyg ir abejoja, ar galės suvažiavę delegatai susitarti, ar ne sukels tas vaidų? Iš principo "Sandara" suvažiavimui nepriešingai ir dabar, bet sako:

"Norint, kad iš šio waterburiečių pasiulyto susivažiavimo išieitu kas gero, reikia išanksto dalykai taip nustatyti, kad vien tik geru susivažiavimo galybė būtų pakreipta. Reikia, kad susivažiavę atstovai pozityviam darbu, o ne ginčams; reikia, kad susivažiavimas labiau suartintų pažangiosios kuopas ir subendrintų jų tą veikimą, nes kiti pat susivažiavimas liktų be vaisių. Jeigu susivažiavimas sukeltų naujus kivirčius pažangiųjų tarpe, toksai susivažiavimas netik nebūtų naudingas, bet jis dar ir daug bėdies padarytų. Taip, jeigu jau turi būti suvažiavimas, apsižiurėkime, kad jis būtų tarsi koks ryšys, surišantis vieną veikimą visus veikėjus, bet kad jis neveiktų ardančio dinamito rolių."

"Sandaros" nuomone, nesutikimų gali kilti Lietuvos klausimu. Pavyzdžiui—

"Jei vieni delegatai bus tos nuomonės, kad Lietuvą reikia suferuoti su bolševikiška Rusija, gi kiti stos už nepriklausomą Lietuvą, tai kokia tada harmonija susivažiavime gali būti? Turi susivažiuoti žmonės ar vieni, ar kiti. Jei susivažiavimas bus bolševikuojančių, ten nebus reikalo dalyvauti sandariečiams, nes sandariečiai tvirtai nusistatę už nepriklausomą, demokratine Lietuvą."

"Sakykime, susivažiavimas bus tu, kurie geidžia nepriklausomos Lietuvos, pastatytos grynais demokratiniiais pamatais. Tada išsų prieš susivažiavimą stos du dideli klausimai: (1) kaip sujungti visų pažangiųjų spēkas gelbėti atstatymą nepriklausomos Lietuvos? ir (2) kokių priemonių imtis, kad užkirsti kelias veikimui tu nedemokratinę galvą, kurie įieško privilegijų tam tikroms klasėms ar tikėjimams, su skriauda Lietuvos visuomenei?"

Zinoma, kad be ginčų suvažiavimas neapsieis. Bet ginčų nereikia nusigasti, nes tik per ginčus svarbūs klausimai gali būti išrišti. Antras dalykas, vidurinės srovės spauda klaidingai aiškina suvažiavimo tikslą. Jai rodo, kad suvažiavimas norima šaukt vien tik parasyimui vienos kitos rezoliucijos Lietuvos klausimais.

Rezoliucijos bus savo keliu, bet jos negali "but suvažiavimo tikslas. Suvažiavimui tikslas yra — įkurti Amerikos lietuvių pažangiųjų organizacijų Sąjungą.

Tokia sąjunga reikalinga netik kovai su reakciniais mūsų visuomenės elementais, bet ir pačių draugijų reikalams. O tokios sąjungos be suvažiavimo neįkuri. Todėl suvažiavimas reikalingas ir jis turės įvykti.

LIETUVOS VALDŽIA IR AMERIKOS LIETUVIAI.

"Naujienos" pastebi, kad—

"Lietuvos valdžia per savo atstovybę šaukia i Amerikos lietuvius, kad jie pirktų paskolos bonus."

"Bet Amerikos lietuvių taip pat ne kartą šaukėsi i Lietuvos valdžią, reikalaudami, kad ji panaikintų karės stovį, paliautų žudžius ir persekiojus darbininkų judėjimo veikėjus, pašalintų cenzūrą ir sustabdytų vietinių valdininkų savivaliavimą."

"Lietuvos valdžia iki šiol neįpildė tų reikalavimų. Kodėl ji mano, kad amerikiečiai turi pasieyti jos žodžių labiaus, negu ji paisy amerikiečių žodžių?"

"Amerikiečiai yra apleidę savo tėvynę daugiausia dėlto, kad joje nebuvo laisvės, kuomet ji buvo po carizmo letena. Jeigu jie žinotų, kad Lietuva šiandien yra tikrai laisva, tai vieni jų su džiaugsmu grįžtų atgal, o kiti, gyvendami čionai, šelptų ją ku galeidami. Ne-reikėtų nė raginti."

"Bet kol kas jie tikrai girdi gražiai skambancias deklamacijas apie "laisvą Lietuvą", ir jau jos pradeda įiens darytis nuobodžios."

"Butų laikas Lietuvos valdžiai permainingai savo "taktiką" ir imt agituot amerikiečius ne žodžiais, o darbais."

Pastaba teisinga ir labai vietoje.

IMA ŠMEIŽIKUS NAGAN

"Naujienos" praneša, kad Kl. Jurgelionis, "Naujienų" biznio vedėjas, traukia teismam Chicago komunistų organą "Vilni" ir jos leidėjus bei redaktorius, A. Kairį, J. Undžių ir J. Gasiuną, reikalaujamas \$50,000 atlyginimo už dergimą jo vardo.

Apie tą komunistų organą "Naujienos" rašo:

"Tame lapelyje jau senai yra terlojamas drg. Jurgelionis vadas, bet ypatingai daug nevarumų jame tilpo paskutiniū laiku. Ir kantriam žmogui galėjo taiti įkyrėti."

"Adv. Kl. Jurgelionis pareiškė, kad tai esanti "tikta pradžia". Toliaus įsai trauksias tiesion ir kitus savo šmeižikus, o taip pat ir jų pagalbininkus. Pagal įstatymus už šmeižą, tipišų laikrastyje, atsako ne tikitai jo leidėjai ir redaktoriai, o ir agentai, platintojai ir tt."

Tasytis po teismus yra nemalonus dalykas, bet su tokiais šmeižikais, kaip mus šmeižia komunistai, kitokio išėjimo nėra. Patis jie susivaldyti nemoka, tai juos turi valdyti poliemanio lazda."

VOKIEČIAI BĖGA PIETŲ AMERIKON.

Hamburgo žiniomis, pastaruoju laiku labai daug vokiečių pradėjo važiuoti pietų Amerikon, ypatingai Brazilijon. Žinios ir laisakai, kurie ateina nuo pirmiau išvažiavusių tenai vokiečių, esą tokie masinantys, kad tukstanciai žmonių pardavda savo mantą ir keliauja Kolumbo žemėn. Brazilijon esą gerai delto, kad valdžia duodanti ateiviams netik žemės, bet ir pinigų skolinanti gyvenimui įstaisyt.

42,767,530 GYVENTOJŲ ANGLIJOJ.

Naujas gyventojų sąrašas Britanijoj parodė, kad Anglijoj, Valijoj ir Skotijoj yra 42,767,530 gyventojų. Pačiam Londono mieste yra 7,476,160 žmonių.

"Kas kaltas?"

Tokių antgalvių "Laisvė" tilpo straipsnis, kurio autorium yra p. J. Saulius. Jis "aiškina", delko badaują Rusiją, ir smerkia tuos, kurie sako, kad Rusijoj įvyko badas ne vien del giedros ir piliečių karės, o del valdžios netinkamumo. Kad pastaciūs tuos žmones visiškai žiophais, p. Saulius privede daug "faktų", kad Anglija, Francija, Vokietija ir net Lietuva giedra palietusi. Ir tose šalise esą kaikiurių daiktų negalima gauti, o kuriuos galima gaut, tai kainos dvigubai pakilusios.

Tegul jau būtų ir taip. Bet nenoroms klausimas kyla — kodėl tos šalys nebadauja, o priešingai — nutarė da šelpti Rusiją?

As norėčiau, kad p. Saulius atsakytų i šį klausimą. Regis, nei vienam nėra paslaptis, kad Rusijos prolektarai badauja jau nuo dienos įsikurimo "prolektarų diktaturos."

Zinoma, galima buvo teisingai, kad ilgą karę sunaikino arba sutrukdė transportacija. Bet kuomi galima pateisinti tą faktą, kad pačius ukininkai badauja, ir da gi turtingiausiose distriktuose?

Lenino pasekėjai tvirtina, kad giedra tam kalta. Bet protaujantis darbininkas negali tam tikėt.

Suprantama, sakyti, kad giedra prie to neprisidėjo, būtų neteisinga, taip kaip neteisinga yra sakyti, jog vien tik giedra ir karė yra Rusijos bado priežastis.

As esu linkęs manyti, kad Rusijoj badas įvyko šitokioj eigoj.

Nei vienam nėra paslaptis, kad bolševikų valdžia konfiskavo javus nuo ukininkų, palikdama jiems tik sėklų po tokia porcija, kokia gavo prolektaras.

Manau, visiems yra aišku, kad ukininkas tokia porcija negali išsimaitinti ir neišsimaitys (ypač tada, kada jis mato aruode sėklų), kokia maitinasis prolektaras. Del padidinimo savo porcijos, jis mažino sėklą. Ir taip darant, per 5-6 mė-

nesius, sėklos beliko tik mažą dalelę. Ir štai, atėjus pavasariui, užsėjo žemės tiek, kiek turėjo sėklų. Prie to užėjo giedra, ir tuos pačius javus sunaikino tiek, kad jam pačiam jau nėra ko valgyt. Jeigu jis nebūtų suvalges sėklų, jam gal nors badauti šiandien nebūtų reikėję.

Suprantama, jis nebūtų suvalges sėklų, jeigu komisarai nebūtų atėmę iš jo javų.

Javų konfiskavimas buvo daromas ne visoj Rusijoj, o tik tuose distriktuose, kuriuose arčiau prie geležinkelio. Tie distriktai daugiausiai ir badauja. Na, ar čia nėra valdžios kaltė?

Taipgi nėra nei vienam paslaptis, kad Rusijos valdžia rupinosi daugiausia III internacionalo likimu, negu savo šalies duona. Ir gi nėra paslaptis, kad ji (Rusijos valdžia) daugiau rupinosi kitų valstybių revoliucija, negu savo pramonės ir ukio atbudavojimu. Jei tikėt W. D. Vanderlipo pasakojimai, tai Rusijos žinių agentura įtikrinus net inteligentija, kad Washingtone jau plėvėsuojanči raudona vėlavė. Ar galima gi įsivaizdinti didesni žmonių klaidingumą? Be to, bolševikai įsitaiss traukinius, kuriuose rodė revoliucijos paveikslus ir spausdino propagandus laikraščius, kuriuose taip-pat klaidingai žmones apie "pasaulio revoliuciją" ir III Internacionalo "augimą." Šitie traukiniai važinėjos po sodžius, kaimus ir tt. Ar nebūtų buvę geriau, kad tie traukiniai būtų parvežę reikalingų ukininkams ir miestelėnams reikmenų, vietoj atitraukti ukininkus nuo naudingo darbo?

Tai gi, taip Rusijos valdžiai dirbant valstybės "gerovei" ir negalėjo prie kito prieti, kaip tik prie bado.

Rusijos liaudies dabartinis badas yra tik pradžia bado. Jeigu valdžia ir toliau užsiims tik III Internacionalu, o ne šalies atbudavojimu, tai prieš prie to, kad ir ponams komisarams reiks badauti.

Laisvės Mylėtojas.

Remkime savo draugus Lietuvoj!

Didžiausi Lietuvos darbininkų priešai klerikalai deda visas pastangas, kad sustiprinus savo jėgas Lietuvoj ir galutinai užvaldžius tą kraštą. Jiems rupi išgaudyti tenai visus darbininkus, apskaitinti juos priešvalstybingume ir išžudyti. Darbininkų minios, netekusios savo vadų, bus išsklaidytos ir turės pasiduoti kunigų ir buožių vergijon.

Ivykinimui savo juodu užmačių kunigai darbuojasi išsijuose. Jie turi tam tikslui savo fondus, i kuriuos vardan Lietuvos valstybės renka iš darbininkų pinigų. Jie nepaiso nei dabartinių sunkių bedarbės laikų, visur siuntinėja savo agitatorius, klaidina tamsius, nesupratusius darbininkus ir išvilioja iš jų paskutinius centus.

Zinodami mūsų klerikalų tikslus, ar mes, susipratę Amerikos lietuvių darbininkai, sėdėsime rankas nuleide ir leisime mūsų draugus Lietuvoj pavergti?

Vienintelė jėga, kuri neuolaidžiai kovoja su juodu Lietuvoj klerikalizmu, yra Lietuvos Socialdemokratų Partija. Tik ji vienai stovi Lietuvos darbininkų reikalų sargyboje ir todėl mes, susipratę Amerikos lietuvių darbininkai, privalome ją remti. Gaivinkime LSS kuopas, raginkime draugus prie darbo, rengkime viešus susirinkimus, išaiškiname darbininkams tikrąją Lietuvos padėtinį ir sumetę po keletą centų siųskime juos Lietuvos socialdemokratams. Lai jie už mūsų pinigų leidžia laikraščius ir brošiuras, platina tarpe tamsių Lietuvos kaimiečių apšvietą ir susipratimą ir lai ardo iš pat pamatų Lietuvos kunigų tamsybės tvirtovę.

Mūsų pagalba Lietuvos socialdemokratui jau daug yra nuveikę. Savo centais mes davėme jiems progą praplėsti savo agitaciją rinkimuose i Steigiamąjį Seimą ir jie pravedė ten 13 savų atstovų. Tie atstovai yra kaulu gerklėje buožių valdžiai. Jie gyvū žodžiu ir raštu kelia aikštines visus nedorus klerikalų valdžios darbus ir pagal visą savo išgalę gina darbininkų reikalus. Šių metų rinkimuose i savi valdybes mūsų draugai irgi nemazai yra laimėję. Jeigu mes butumem suteikę jiems daugiau paramos, rinkimų rezultatai būtų buvę mums daug prielankesni.

Draugai, Amerikos lietuvių darbininkai! Bukime ir ant toliaus Lietuvos darbininkams gaivinancia jėga. Remkime juos morališkai ir materialiskai. Siųskime jiems pinigų, o taip pat nešigalėkime pasiusti ir gerų laikraščių bei knygų. Lai kyla apšvieta ir darbininkas susipratimas, lai nyksta tamsybė ir prietariai Lietuvos padangėj!

O.

Beteisė West Virginijoj.

Plutokratų spauda pilna bauginančių žinių apie West Virginiją. Ji rašo, kad dideli buriai ginkluotų angliakasių, "agitatorių sukurstyti," plaukia tukstanciais i Mingo pavieta ir grąšina gyven-tojų gyvybei ir turtui. Šitai "pavojui" prašalinti, "istikimi piliečiai" pradėje organizuoti apsigynimą.

Skaitant šitas žinias, išrodo, kad angliakasiai tenai yra kokie laukiniai žmonės, kuriems rupi tik deginimas ir žudymas.

Kodėl tie žmonės plaukia i Mingo pavieta, kapitalistų spauda nesako. Ji slėpia teisybę. Ji da tyčia meluoja ir smeizžia darbininkus, kad sukėlus prieš juos visuomenės opinią. Kada sukelsi prieš juos visuomenės upą, tada galima bus juos ir šaudyt, o visuomenė neprotuos. Ji manys, kad tie žmonės istikro yra piktadariai.

Tikrybėj gi piktadariai tenai yra ne darbininkai, bet kapitalistai. Ir visa šita mirtina karė, visos šitas plutokratų spaudos keliamas lermas, yra niekas daugiau, kaip tik organizuota kovą prieš darbininkų uniją. West Virginijos angliakasiai senai jau bando susi-organizuoti, o kompanijos daro didžiausių pastangų, kad prie to nedaleidus.

Visos kasyklos West Virginijoj šiandien yra unijotams uždarytos. Tai yra tikra "closed shop," tik ne darbininkų, bet kompanijų naudai. Angliakasiais, kurie dirba W. Va. kasyklose, uždrausta netik prigulėti prie unijos, bet nevalia "nei agituoti, nei pritari" kokiai nors darbininkų organizacijai.

Jeigu atvažiuoja unijos agitatorius iš kitur ir pradeda kalbinti darbininkus rašytis unijon, tai teismas tuojaus išleidžia prieš tai "injunctioną," arba da geriau, kompanijos užlaikomi galvažudžiai, kurie paprastai vadinasi "sargais," užpuola ji, sumuša, išgabena už miestelio, nuplėšia drapanas, išsmaluoja visą, apibarsto plunksnomis ir paleidžia laukuose, įgrasindami daugiau tame miestelyje nepasirodyti ir žmonių "nekurstyt."

Teisybės West Virginijoj niekur nerasi, nes visą valstyją valdo stambaus kapitalo korporacijos. Joms priklauso netik anglių kasyklos, netik žemė ir namai, kuriuose žmonės gyvena, bet ir bažnyčios, ir teismai, ir ligonbučiai, ir visos kitos įstaigos. Jos užlaiko visus advokatus, visus daktarus, visus kunigus ir visus galvažudžius. Kad ir kažin kaip žmogus būtų nekaltas, o kada jis nueis i teismą, teisėjai jį apkaltins; kada nueis bažnyčion, kunigas jį iškeiks; kada bandys pats teisybės įieškoti, kompanijos mušeikos jį sumuši ir kalėjimui uždarys. Uždrausta net pranešti angliakasiams, kad kitur darbininkai streikuoja, kad tuo budu nepakursčius ir jų prie streiko.

Tečiaus nežiurint šitos plutokratų diktatūros, nežiurint to velniško teroro, angliakasiai priklauso prie unijos. Nieko negelbsti nei drausmė, nei pabaudos. Jie dedasi prie organizacijos slapta. Bet kompanija kaip tik sužino kuri prie unijos prisidėjusi, tuojaus ji išmeta iš darbo. Tuomet jis sušeimyna netenka netik duonos, bet ir pastogės, nes visi namai priklauso kasyklų kompanijoms. Tuomet jis i turėdamas pinigų negali nieko nusipirkti, nes krautuvės taipgi toms pat kompanijoms priguli.

Šita vergija negali darbininkams patikti ir jie, angliakasių unijos padedami, nuolatos veda su ta pavergimo tvarka mirtiną kovą. Mingo pavieta jau nūo kokių metų eina streikas. Streikui sulaužyt, korporacijos paleido i darbą ginkluotus savo žmogžudžius. Tuomet ir angliakasiai pradėjo ginkluotis. Vienam suširėmime pereitais metais krito apie 10 korporacijos galvažudžių. Sumišimai tenai eina iki šiai dienai ir pastaruoju laiku apskelbta karės stovis, kad davus korporacijų žmogžudžiams daugiau laisvės. Ir jie pradėjo dukti po Mingo pavieta kaip laukiniai.

Tuomet kitų apskričių mainieriai nutarė eiti savo draugams Mingo pavieta i pagalbą. Ir jie pradėjo traukti tenai burias iš visų West Virginijos pusių, kad sumušus legalizuotus korporacijų žmogžudžius.

Tai ve, kame to judėjimo priežastis. Kapitalistų spauda to nesako.

Skaitytojų Pastabos.

Mūsų komunistams ir vėl pasitaikė gera proga pasipinigauti. Pasinaudodami Rusijos bado jie vėl prisikaulys iš darbininkų nemazai pinigų i savo fondus. Ar bent dalelė tų pinigų pasieks Rusijos badaujančius žmones, as abejoju. Vienok esu tikras, kad tais pinigais pasinaudos "badaujantieji" Amerikos lietuvių komunistai. Ištuštėjus fondams, tūli "išbadaję" komunistų lyderiai jau būtų turėję eiti kapitalistams tarnauti. Dabar ir vėl bus gera proga patiginiauti.

West Virginijos kapitalistai sumanė angliakasių streiką paskandinti kraujuose. Pasidėkavojant visokioms kapitalistų provokacijoms ten iškilo kruvina kovą ir daug streikierių jau žuvo. Kapitalistams i pagalbą siunčiaama federalė kariūmenė ir orlaivininkai. Pradės darbininkus atakuoti ir šaudyt netik nuo žemės, bet ir iš oro.

Kitų vietų darbininkai šaltai skaito žinias apie tą kruviną kapitalistų puotą ir tyli. Turtum ten zuikius šaudo, o ne jų brolius darbininkus. Tai šitiek pas Amerikos darbininkus klesinio susipratimo! O dar komunistai manė, kad šioj šaly jau pribrendus dirva revoliucijai. Tikri paikšai!

Darbininkas.

Skandalas! Jau ir parapijinės draugijos pradėjo tartis, ar nevertėtų prisidėti prie šaukiamo progresyvių draugijų suvažiavimo, kad bendrai apsigynus nuo juodos kunigų politikos kaip Amerikoj, taip ir Lietuvoj. Taip Philadelphiaj šv. Kazimiero parapijinė draugija nemazai išgascio įvarė vietos kunigams. Kuomet suvažiavimo klausimas buvo pakeltas draugystės susirinkime, tai kun. Kaulakis uždusęs atbėgo i susirinkimą, kad perkalt "paklydusias avelas." Jis bandė nurodinti, kad Lietuvos valdžioj yra tik apie tuzinas kunigų ir ten yra pilna "demokratija." Bet vienas draugijos narių, J. Bravinskas, jam atsovė: "Tas dar nieko nepateisina, kad valdžioj yra tik apie tuzinas kunigų. Bet jų yra pilnos klebonijos ir jie savo politiką varo iš sakyklų ir per ausinę." Pakeltasis klausimas liko atidėtas sekanciam susirinkimui. Prietelius.

Kas nieko neveikia
To niekas nepieikia

AMERIKOS LIETUVIŲ JUDĖJIMAS

Kas skaito ir rašo
Tas duonos neprašo

WORCESTER, MASS.

"Kairiųjų" dainininkų piknikas ir Jukelio mali-maliene.

28 d. rugpjūčio Olimpia darže, kuris priklauso Lietuvių Apšvietos Bendrovei, atsibuvo dainininkų piknikas. Kadangi diena buvo šilta ir graži, tai žmonių privaziavo gana daug netik iš Worcesterio, bet ir iš kitų vietų, kaip tai Bostono, Lawrence'o, Norwoodo ir kitur. Buvo keli "kairiųjų" vadai net iš New Yorko. Programo išpildyme ėmė dalyvumą net trys chorai: Jaučiuomenės Lavinimosi Ratelio Choras iš Norwoodo, Birutės Kanklių Choras iš So. Bostono ir Aido Choras iš Worcesterio. Vadovaujant latviui Sugar išsik sudainavo visi trys chorai kartu. Nors vietomis buvo stoka sutartingumo, bet apylamai dainos išėjo neblogai. Vėliaus, vadovaujant tam pačiam latviui, sudainavo J. L. Ratelio Choras iš Norwoodo. Šis choralis turėjo dainelės sudainavo vidutiniskai, o trečią silpnai. Iš eilės sekė Birutės Kanklių Choras iš So. Bostono. Rašančiam šiuos žodžius jau keletą kartų teko girdėti dainuojant Birutės Kanklių Chora ir visuomet sudainavo silpnai. Bet šiuo sykį bi-rutėčiai pasižymėjo — jie sudainavo porą dainelių vi-sai vykusiai. Bus vietoj pa-zytėjus, kad birutėčiams šiuo sykį gelbėjo dvi "Lai-svės" Choro narės iš Cam-bridge. Ant galo išėjo ir worcesteriškas Aido Cho-ras. Jis savo skaičiumi yra daug didesnis už abudu viršpaminėtų chorų, todėl ir sudainavo geriau, negu anodu. Ši chorą vis dar te-bvadovauja J. Dirvelis — gabus ir energingas moky-tojas.

Aplamai, visų chorų dai-nos darė neblogą įspūdį ir publika aploidsmentu dai-nininkams nesigailėjo. Ypač daug plojo Aido Chorui.

Pasibaigus dainoms pir-mininkas Pečikonis iš Hav-erhillio (kuris neprisipažis-ta esąs "komisaru") per-statė kalbėti komunistų bar-skala "draugą" Jukelį. Tai mažo ūgio žmogelis, pana-sus į vaikščiojantį po gat-vės žydėlį "reksmona". Iš-ėjęs ant pagrindų išskėtė rankas, primėrkė akis, išsi-siepė ir apie porą minučių patylėjęs sušuko: "Rusija badauja!" Na, ir pradėjo drožti spycių apie Rusijos bado priežastis. Žodžių ir minčių mišinys pas jį daug didesnis, negu pas "sorki-ninką" Grišką. "Rusijos badas — tai pasekmė bur-žuazinių valstybių plaka-to!" Ir perdėm savo kalboje blokadą jis vadino "plaka-tu." Žmonės klausosi ir ne-bežino, ar jis girtas ar jam "ne visi namie." "Turbutas žmogutis girtas" — pa-siteiravo tulas norwoodietis pas šale stovintį worcester-ietį. "Ne, drauguti, Jukelis visai negeria. Mačiau, kaip vienas draugas, įsivedęs į kambarį, siulė jam mėsai-no, tai iš tolo prunkšė, nei į burną neima" — paaiški-no worcesterietis. "Na, tai su juo dar blogiau, negu aš maniau" — pratarė worces-terietis ir apsisukęs išėjo laukan.

Išsik Jukelis šaukė, kad nei pasaulio buržuazija, nei "socialpatriotai" nesėlia Rusijos, negirdi jos alkanų žmonių balso, todėl, esą, mes, darbininkai, turime ją

šelpiti. Bet už kiek laiko, matomai užmiršęs ką kalbė-jęs, jau pradeda drožti visai ka kita. Girdi, buržuazija ir visoki "socialpatriotai," va-dovaujant Hooveriui, skver-biasi su maistu į Rusiją. Duodami Rusijos žmonėms duonos, jie nori sukelti juos prieš sovietus. "Nuo tokių labdaryių mūsų draugai Ru-sijoj mokės apsiginti, tik mes, darbininkai, turime jiems pagelbėti." — taip šaukia Jukelis. Tuo tarpu gi mes visi iš laikraščių ži-no-me, kad Rusijos komunis-tai su buržuazine Hooverio šelpimo komisija netik ne-kovoja, bet keliaklūpsčiai ap-veja ją vaikščioja, kad tik gelbėtų juos nuo bado.

Kad pateisinus smunkan-tį Rusijos komunizmą, Ju-kelis "aiškina" publikai, kad duodamos svetimų ša-lių kapitalistams koncesijos nieko nereiškiančios. Esą, "Rusijai reikia mašinų ir visokios gelžkelių me-džiagos, o jos nebėra iš kur gauti. Tai kas daryti? Rei-kia šauktis prie užsienio ka-pitalistų, kad jie duotų Ru-sijai mašinų, o Rusija už tai prizadanti duoti kapitalis-tams didelių privilegijų iš-naudoti Rusijos turtus. Bet kaip tik Rusija gaus maši-nas, tai koncesijas panai-kins ir tie žalčiai kapitalis-tai gaus spygą." Tai ši-taip komunistas Jukelis su-pranta komunistišką dorą — apgauti ką-nors ir už tai parodyti spygą. Bet Rusija valdo visgi kiltiesni komu-nistai, negu toks Jukelis ir jeigu kapitalistai jiems už-sitiki, tai jie žino ką daro.

Ant galo Jukelis paleido keletą "žalčiukų" ant "Ke-leivio" ir tuomi užbaigė sa-vo mali-maliene. Po jo bu-vo dar perstatytas koks ten "kalbėtojas," bet žmonės jau nebeklausė ir išsiskir-tė. Buvo girdėti ir antru kartą Jukelį svetainėje šu-kaujant, bet jo antros "pra-kalbos" klausėsi jau tik keli komunistai.

Svečias.

BALTIMORE, MD.

Vedusių vyrų vargai.

Sunkus yra gyvenimas tiems mūsų kolonijos vy-rams, kurių pačios priima ant burdo rusus burdingie-rinus. Rusai, persiėmę kom-unizmo idėją, privatiškos fuosavybės nepripažįsta ir stengiasi viską "suvisuome-ninti," net ir šeiminko pa-čia.

Taip, pas vieną vietos lie-tuvių buvo daug burdingie-rių, tarp kurių ir du rusai. Vienas rusų burdingierių sumanė "suvisuomeninti" šeiminko pačią. Šeiminkas, tai sužinojęs, griežtai pasipriešino ir rusą išvijjo laukan. Bet pasirodė, kad pati jau buvo rusų "pertik-rinta" ir stoji su savo vyrų atviro kovon. Kadangi vyras nesutiko priimt rusų atgal ant burdo, tai pati pa-traukė vyrą teisman, reika-laudama nuo jo "divorso."

T-as.

LAWRENCE, MASS.

Mūsų mieste ant "Ches-tnut gatvės atsirado naujas "otelis." Jame parduvinėja-mi svaiginanti gerimai. Su-sirenka ten kumutės su ka-valieriais ir "šumina" iki vidurnaktų. Pasigėrę pra-deda belstis ir dainuoti, taip kad kaimynai negali užmig-ti. Jeigu tasai "otelis" neuž-darys savo biznio, tai vė-liaus paskelbsiu laikraš-čiuose šeiminkų vardus.

Matunėlis.

PHILADELPHIA, PA.

Kodel progresyvės draugi-jos taip apsilėidę?

Kaip matosi laikraščiu-se, tai visų didesniųjų Ame-rikos miestų lietuvių pro-gresyvės draugijos rengia-si prie suvažiavimo, kad ge-riau susiorganizavus ir sa-lungtomis spėkomis stojus į kovą prieš Lietuvos kleri-kalų valdžios žiaurius pa-sielgimus ir prieš slopinimą Lietuvoje progresyvės vi-suomenės judėjimo. Phila-delphioje kaip tik priešin-gai. Nekurius dr-jos taria, kad neprisidėti. Tam, žino-ma, daugiausia pasidarbuo-ja visoki "munsainieriai" ir girti salininkai, kurie dar nekuriuose draugijose "va-dovauja." Šitie vadinami biznierių laisvamaniai taip puikiai tas draugijas vado-vauja, kad užsispyrę per-leido tarimus neaukauti iš draugijų niekam: nei Lietu-vos reikalams, nei darbinin-kų judėjimui, nei strei-kams. Toks jų darbas yra nešvarus ir kenksmingas progresyviui Philadelphiajos lietuvių judėjimui.

Čia randasi Philadelphi-jos Lietuvių Tautinių Dr-jų ir Klubų Sąryšis, priguli apie 15 draugijų ir klubų. To Sąryšio veikimas — tai užsiėmė kalinį iš kalėjimo išimti, kuris yra nubas-tas visam amžiui. Daugiau jo-kio veikimo ten nėra, nors dirva plati ir reikaly yra daug. Vienas to Sąryšio de-legatų užsime, kad delega-tai jau nenorį lankytis į Sąryšio susirinkimus, nes ten nieko nesą veikama vi-suomenės labui.

Butų pagirtinas dalykas, kad sekančiame draugijų Sąryšio susirinkime delega-tai pakeltų klausimą apie būsimąjį progresyvių drau-gijų suvažiavimą. Butų di-delė sarmata, jeigu tokio di-delio miesto draugijos ne-dalyvautų suvažiavime.

Kuomet čia pradžioj dvi-desimtų metų susitvėrė draugijų Sąryšis, tai buvo kviečiamos ir komunistų organizacijos — LDLD. ir L.M.P.S. kuopos. Komunistai visokiais būdais pradėjo tą Sąryšį dergti, kad tas Sąry-sis busias jų darbininkų diktaturai priešingas ir kad jame jiems nepatinka-mos ypatos dalyvaujančios ir tt. Dabar jau tie "broliai" atsiverčia ir sako, kad tas Sąryšis geras, ir jie esą pa-darė "klaidą," kurią dabar nori atitaisyti. Mat pamatė, kad sklepuose veikimas nei-na jiems ant naudos ir jų ten niekas negirdi. Dabar jie pradeda savo klaidas pa-matyti ir pradėti veikti su kitomis draugijomis. Well, jeigu elgsitės žmoniškai, be-abejonės, Draugijų Sąryšis jus priims.

Philadelphietis.

PHILADELPHIA, PA.

Vardan teisybės.

"Keleivio" Nr. 34 tilpo iš Philadelphiajos gana ilgas aprašymas, po kuriuom pa-sirašė Ex-Tautininkas. La-bai negražiai tasai Ex-Tau-tininkas apsilenkia su teisy-be ir bereikalingai išniekina svietiškus inteligentus vei-kėjus, o klerikalus iškelia net į padanges. Neturiu nei noro nei reikalo atsakinėti istisai į tą muilo burbulą, bet tik nušviesti svarbes-nius dalykus, kurie nežmo-niškai apmeluoti. Įtarimas, kad daktarai ir šiaip inteli-gentai perdaug sėbravosi su kunigais, yra melas. Jei ir buvo koks bendras veiki-mas, tai tas dar nereiškia sėbravimąsi. Kad anuo me-tu kun. Kaulakis pasirašė

po rezoliucija kaip "chair-man" nebudamas juom, tas yra teisybė. Tai viskas, ką Ex-Tautininkas teisybės pa-rašė.

Neteisingiausias dalykas parašyta, kad butent Phila-delphijos pasiuntiniai Was-hingtono — susižiavime bu-vo niekeno neigalioti. Ne-reikia stebėtis iš tokio ko-respondento, kaip Ex-Tau-tininkas, kad jis apie jokus išgaliojimus nežino, nes tas asmuo jokiose draugijose neprisiguli ir todėl apie iš-galiojimus pasiuntinių Was-hingtono susižiavime ne-žino. Bet jei nežino, tad ne-reikėtų rašinėti, nes toki melagingi rašinėimai nei rašytojui, nei gi laikraščiu-jos jokios garbės nedaro, o vien tik komprimuoja kaip ra-šytoją, taip ir laikraštį. Del aiskumo čion pažymėsiu, koki delegatai ir nuo kokių draugijų Washingtono susi-žiavime buvo. Nuo Lietu-vių Draugysčių Sąryšio ir L. L. Paskolos Stoties: J. Grinius ir Dr. I. Stankus; nuo Lietuvių Gedimino Klubo ir Lietuvių Muzika-lės Svetainės Dr. E. G. Kli-mas; nuo Lietuvių Piliečių Klubo Ignas Liepa; nuo I. Taut. Sandaros Dr. Damb-rauckas; nuo Draugystės "Lietuva" St. Kišotas. Tai ir viskas.

Tolesniai Ex-Tautininkas nei iš šio, nei iš to įvėlė J. Grinių, buk tasai norėjęs likti net ambasadorium. Iš tokio išsireiškimo reikia tik nusijuokti, nes kas J. Gri-nių pažįsta, tai gerai žino, kad jis prie jokių ambasa-dorių nei mažiausių preten-sijų neturi. Jei klerikalai ir tokias paskalas leidžia, tai tas yra visai ne naujas daly-kas. Kad J. Grinius Phila-delphijos klerikalams yra tuom kaulu gerklėj, kurio (o gal ir Ex-Tautininkas) negali praryti, tai tas gal ir teisybė, nes J. Grinius visur ir visada turi gana pilietiš-ko drąsos kožnam teisybę pasakyti. Ypač J. Grinius klerikalams yra tuomi bai-sus, kad jis drįsta viešai ga-minioms pasakyti apie kle-

rikalų daromas pinkles Lie-tuvos valstiečiams dvarpo-nių žemių išpirkime, apie mulkinimus paprastų žmo-nelių ir viliojimus pinigų. su Tautos Fondu, ir daugelį kitų klerikalų juodų darbų. Nepatinka J. Grinius ir bol-ševikams, tokiems kaip ir Ex-Tautininkas, kuris su bolševikais daro visokias negražias intrigas Laisvės Klube ir ten aplinkui. Toki rašinėimai, kaip Ex-Tau-tininko, kuriuose nėra dau-giaus nieko, kaip tik išnie-kinimas tikros lietuviškos kalbėtošės, o išgyrimas kle-rikalų juodos politikos, nie-ko daugiaus nereiškia, kaip tik sustiprinimą juodosios spēkos. Toki koresponden-tai, kaip Ex-Tautininkas, gamina žabangus demokra-tijai ir vykdo tamsybę. La-bai gaila, kad toks rimtas laikraštis kaip "Keleivis," per tokius korespondentus tampa suklaidintas.

Bereikalo Ex-Tautininkas verkšlena, kad su juom daktarai ir kiti rimtesni in-teligentai nesėbrauja. Tam yra gana rimtos ir svarbios priežastis. Nejaugi Ex-Tautininkas nori, kad dak-tarai bei inteligentai eity su juom drauge pramuštgal-viauti bei kitus nešvarius darbelius atlikinėti. To jis nesulauks ir tegul neverkš-lena.

Tėvynės Sunus.

UTICA, N. Y.

Vanagas jau išlėkė.

24 d. rugpjūčio iš mūsų kolonijos išlėkė Vanagas, kuris turėjo užimęs klebono vietą prie šv. Jurgio para-pijos.

Nors Vanagas ir sunkiai "dirbo," bet šioj kolonijoj negalėjo pragyventi ir tiek. Jo išlaidos visuomet viršijo jeigas ir parapiją paliko dar didesnėse skolose, negu bu-vo radęs.

Dabar parapijonai jieško naujo kunigo, bet parapijos reikalus jau žada tvarkyti patys, o kunigui mokės mē-nėsine algą. Tik vargiai ant tokių išlygų jie kunigai ga-lės gauti.

K-tas.

PITTSBURGH, PA.

Pareikšimas Lietuvos valdžiai.

Lietuvių Mokslo Draugi-ja savo mėnesiniame susi-rinkime, laikytame 14 rugp-1921 metų, savo svetainėje po numeriu 142 Orr st., ap-kalbėjo Lietuvos dabartinę padėtį ir nutarė pasiusti Lietuvos valdžiai sekancius reikalavimus:

1. Kadangi karo stovis reikalingas tik klerikalams, kad persekiot savo politi-nius priešus, tad reikalau-jame, kad jis tuojuas būtų panaikintas.

2. Reikalaujame, kad val-džia sustabdytų milicijantų sauvaliavimą ir nubaustų juos už kankinimą nekaltų žmonių.

3. Politiniai kaliniai ne-privalo būti kankinami ir laikomi po kėlis mėnesius kalėjimuose be teismo.

4. Laisvė žodžio, spaudos ir susirinkimų turi būti už-tikrinta visiems piliečiams.

5. Reikalaujame, kad baž-nyčia būtų atskirta nuo val-stybės ir kad kunigai nekis-tų savo nosies į viešas mo-kyklas.

6. Kad bežemiai ir maža-zemiai gautų dvarų žemių dykai.

7. Reikalaujame, kad p. Mastauskas, finansinės mi-sijos pirmininkas, būtų iš-tos vietos atšauktas, nes jis yra susikompromitavęs A-merikos lietuvių akys.

Kadangi Lietuvių Mokslo Draugija yra pirkusi bonų ir daug aukavusi pinigų įgyjimui Lietuvos nepri-klausomybės, o taip pat da-vusi naudot svetainę veltui Lietuvos reikalams, tad pa-sitikim, kad Lietuvos val-džia į šiuos mūsų reikalavi-mus atkreips savo atydą. Jeigu gi ne, tad lai nesi-skundžia, kad Amerikos lie-tuviai liausis ją rėmę.

Juozas Virbickas,

Povilas Kavaliauskas,

Adomas Vaukas.

CAMBRIDGE, MASS.

Vyčiai stengiasi įverti koo-peraciją apgynimui savo vardo.

Nors, rodos, jau užmirš-tas dalykas, apie kurį ne-vertėtų nei minėti, bet ka-lomū malonių neimanti. Iš laikraščio perskaite atsi-gaukimą gelbėti badaujan-čius rusus, tvirti komitetus, rinkti pinigus ir siųsti į Lietuvių Agitacijos Fonda, o tasai fondas pirkusių mai-sta ir siusių į Rusiją. Ant to prakalbos ir užsibaigė.

Reikia manyti, kad mūsų komunistai, pasinaudojant Rusijos bado, nori vėl pri-pildyti savo ištūstėjusius fondus.

A.B.C.D.

Redakcijos Atsakymai.

J. Traupiečiui. Jūsų raš-telio mintys perdaug iš-per du kartu kooperacijos sklaidytos. Sunku jas su-gaudyti.

V. B. Hamburgas nuo se-nų-senovės yra vokiečių miestas. Lietuviams jis nie-kuomet neprigulejo.

S. Sausininkiečiui. Apie tokios menkos svarbos da-čius ir žeidęs kooperaciją. lykus neapsimoka užimti Pareikalauta darodymų.

J. Jerusevičiui. Jūsų žinu-telis mintys perdaug iš-per du kartu kooperacijos sklaidytos. Sunku jas su-gaudyti.

Visiems. Kurių raštai ne-ma, nes ten viskas parašyta tilpo šiame numery, tilp se-taip, kaip buvo." Tada vy-kančiuose.

SVEIKI KUDIKIAI YRA TAUTOS TURTA

Jeigu jus negalite žindyti savo kūdikio — niekados nerizikuokite kuo kitu, bet duokite jam

Borden's EAGLE BRAND (CONDENSED MILK)

tai yra maistas, kuris pasekmingai išaugino šimtus tūkstančių kūdikių bėgyje praėjusių šesiu dešimtų metų.

The Borden Company
Borden Building New York

Iškirpk šį kuponą DABAR — ir prišikš STANDIEN
ir gausi DYKAI mūsų knygą, KUDIKIŲ
GEROVĘ, kuri paaiškina, kaip užlaikyti
kūdikį sveiku. Taipgi gausi maitinimo in-
strukcijas jūsų kalboje 0105

Vardas
Adresas

Polemika ir Kritika.

"Nepasekmingos audijencijos atbalsiai, Washingtono susisavijimas tikrenybė."

Po tokiu antgalviu Nr. 84-tam "Darbininko" randame ilgą straipsnį, po kuriu pasirašo koks tai "tikras diplomatas" "K. J."

Perskačius tas tris su uodega spalpas, pasirodo, kad tai yra "abrakos" mišinys. Žmogelis, padėjęs augščiau minėtą antgalvį, grabaliojasi apie 15 suvirsum temų. Tik žvilgtelėkim: be rašydamos apie atbalsius Washingtono lietuvių susisavijimo, pirmiausia išgriauna kun. Jakaitį. Paskui atkartoja seną istoriją rinkimo parašų. Truputį apsisotą pakeikti advokata J. Vileišį, kuri vietomis vadina "pil." (piliētis), o kartais jokio budvardžio jam neda, bet kada mini gerb. Čarneckio pavardę, tai prieš jį deda mažą "p." — kas reiškia "ponas." Gal tas ir teisybė, kad gerb. J. Vileišis yra Lietuvos piliētis, o p. Čarneckis — ponas.

Toliau "K. J." įsikarščiuoja ir kalba apie Lietuvos ildinę ir jos bankrutą. (Vis tai mat priguli prie tos pačios temos.) "K. J." kaip tas arklys nuo virvės atleistas, negalėjo sustoti nepadaręs sau arba kitam bledies, na ir ant galo gerb. J. Vileišį apiprunkščia "Don-Kiŝotu." Užbėgus žmogeliui ant kalno, reikia šiaip taip nusirepekioti, na tai laisvamanybė į galvą atėjo — duoda jai pipirų. Pavargo; reikia pasilsėti.

"K. J." namažai žino apie "Tautos Fondą," ir drožia apie jį. Tik gaila, kad "K. J." užmiršo pasakyti, kad Lietuvos R. Kryžius negavo nei vieno cento iš Amerikos Tautos Fondo, kuris, rodos, praėitą metą "ant tos intencijos" surinko daug pinigų. (Liet. užsienio reik. minist. Dr. Purickis sako, kad Lietuvos valdžia nieko negavo iš "Tautos Fondo" jokiemis reikalams.) Vėl atbėga "K. J." į mintį Lietuvos valdžia — rašo apie ją. Dvi spalpas pripyškines. "K. J." atsimena, kad jis rašo apie "Audijencijos atbalsius Washingtono susisavijimą, bet viskas yra apversta augstyn kojom, taip kad kurie nedalyvavo Washingtono susisavijime gali ir patikėti "K. J." plepalams.

Peržema būtų atsakinėti į visą straipsnį, kuris visiškai nesirūša su Washingtono susisavijimu; aš net nenoriu tikėti, kad kun. Jakaitis būtų panašiai kalbėjęs apie visą svietį ir visą Lietuvos klausimą tuo pačiu kartu ir kad jis, kun. Jakaitis, galėjo tiek daug apsilenksti su teisybe.

Paveizdan "K. J." štai ką rašo: "Ateina ir antroji susisavijimo diena... gi petijcijos teksto kaip nę taip nę. Pagalios, kuomet jau laikas eiti pas prezidentą, pateikiamas kalbos tekstas, bet ne tam, kad jį papildyti, ale kad priimti."

Tas išdalies teisybė, bet kas kaltas? Juk "K. J." ir tie, kurie dalyvavo, gerai žino, kad tekstas petijcijos buvo parengtas iš anksto ir pavestas L. Misijos nariui teisiu studentui Mastauskui atspausdinti ir pristatyti susisavijimui. Mastauskas tuo kart nebuvo gali-

ma nei su žiburiu rasti. Tuo gi tarpu gerb. J. Vileišis ir Vinikas tarėsi su latvių ir estu atstovais. Suprantama, kad nei gerb. J. Vileišis, nei Vinikas negalėjo būti tuomi pat laiku abiejose vietose. Tai kam-gi ant Vileišio kitų kaltes krauti? Juk tame buvo kaltas Mastauskas.

Toliau sako: "Be pasekmių ir kitų atstovų priminimai, kad petijcijoje praleista reikalavimas Klaipėdos bei Suvalkijos krašto... Tai yra klausimas ar tai verta buvo dėti?" Reikia atminti, kad susisavijimas susirinko paduoti reikalavimą pripažinti Lietuvos, o ne linijas tarpe Lietuvos teritorijų ir kitų šalių brieži, tai viena. Antra gi, Amerikos valdžia tuom tarpu da kaip ir buvo atsimetus nuo Tautų Lygos, kuri riša Lietuvos klausimą delei rubežių. Tai gi gal ir buvo labai sugebiai ir gerai padaryta petijcijos tekstas, kad nejdėta neaiškių dalykų.

Toliau "K. J." tęsia: "Netikęs buvo ir atstovų parinkimas prie prezidento: Vileišis parenka ne pareigas nusimanančius žmones, ale keletą sau patinkamų nemokslų. Nuo katalikų organizuotos visuomenės Vileišis bandė atstovų nepriekšti ir, tik per užsispyrimą prof. Bučio, prie įteikimo katalikų darbo ir katalikų aukomis pagamintų parašų, patenka į vienas žmogus, kun. Jakaitis."

Tai neteisybė! Ar tikęs ar netikęs atstovų parinkimas, bet tai nereikia užmesti gerb. J. Vileišiui. Juos išrinko susisavijimas, o ne Liet. atstovas Vileišis. Patariau "K. J." užsidėti akulorius, o tikrai tą visą procedūrą atrastie. Juk visi dalyvavusieji susisavijime gerai atmena, kad gerb. Vileišis savo prakalboj trumpai pabriežė, kad atstovai, kuriuos pas prezidentą rinko, (1) Kad jie būtų iš didesnių arba didelių miestų; (2) Kad jie turėtų bent savo kolonijoj politiską įtaką; (3) Kad jie būtų respublikonai; (4) Kad mažiau būtų dvasiški, nes kunigai Amerikos politikoj neprimti; ir (5) Kad jie būtų Amerikos piliečiai. Del šių augščiau pabrėžtų motyvų, rodos, "K. J." nereikėtų ilgesniui paaiškinimų, jeigu jie buvo susisavijime, tai ten jie buvo paremti. Ten pat gerb. Vileišis parekomendavo bent 11 asmenų, tarpe kurių buvo kun. Milukas ir kun. Jakaitis. Meldžiamasai "K. J." ar gi kunigai ne katalikai? Bet Bučiui ir Bieliskui nelabai gražiū būdu užprotestavus ir užsipuolus prieš kun. Miluką, kun. Milukas atsisakė. Tada susisavijimas išrinko kun. Jakaitį. Čion jokių kvalifikacijų nereikalavo, kad kiekvienas būtų "D. D." arba "P. D." svarbiausia buvo tas, kad atstovai buvo reikalingi tokie, kurie turi Amerikos politikoj bent šokią tokią įtaką. Prezidentas Harding neklaušė nei vieno atstovų, kas jie yra, kiek diplomų turi, arba kuom užsimia.

Toliau, "K. J." sako: "Kuomet p. Chandler baigdamas kalbą pareiškė, kad dabar lietuvių atstovas savo tautos prašymą išdės, tai lietuvių parinktas Dr. Klimas dar buvo extazijoje ir, tik kun. Jakaičiui jam baktelėjus į alkūnę, Dr. Klimas teatsiminė savo užduotį ir griebėsi už skaitymo."

Tas neteisybė. Audijencijai laikas buvo paskirtas 15

minučių, kada gi p. Chandler savo gražia kalba užėmė apie 20 minutų, jog visi gerai žinome, kad sekretorius Hughes girdėjo trečdalį p. Chandler kalbos. p. Chandler baigdamas savo prakalbą nesakė, kad dabar lietuvių atstovas savo tautos išdėstys reikalavimus, bet pamižiurėjęs į laikrodį štai ką pasakė: "Šitie atstovai turi parengę po trumpą petijciją, kurią norėtų p. Prezidentui perskaityti, jeigu Jusū laikas pavelins, bet kadangi aš per daug laiko užėmiau, tai gal jie be skaitymo įteiks."

Dr. Klimas jokioj extazoj nebuvo, nieko nebuvo pamiršęs ir jokių paakstinimų nuo nieko nereikalavo, bet turėdamas drąsos, kad ir nešauktas ėjo pirmyn ir perskaitė petijciją. Tuom tarpu gi latvių ir estu atstovai įteikė savas petijcijas be skaitymo.

Jeigu jau primesti delegacijai, kad ji nebuvo kompetentiška nueiti pas prezidentą, tai kodel kun. Jakaitis sėdėjo susisavijime kaip kiautvarlė ir nieko tada nesakė? Antras argumentas, tai kodel Wilsonas nepripažino Lietuvos valdžios, kada delegacija buvo tikrai kompetentiška jau parinkta, visi "mokyti," ir žmogus, kuris skaitė petijciją, ištikrųjų jau tikrai mokių gerai ir gražiai pasisveikinti su prezidentu? Dabar sulyginkime atbalsius audijencijų prie Wilsono, kur tikrai katalikiški delegatai buvo, ir prie Hardingo, o tada pamatysime, kas atsiektas.

Už augščiau paminėtus, apverstus augstyn kojom atsitikimus, tai dar galima atieisti; nes dabartiniai muringuose kraštuose miškai su partijų chaoso dažnai kad ir auksas būtų priešakis, tai vistiek sakytų, kad ne; tokia tai jau klerikalų etika. Bet už šį žemiau pakęptą blyną, tai jau mes nei nebežino ką sakyti. Štai kaip "K. J." dainuoja: "Bet aiškinkim mums geriausia, butent kad prezidentas nėra gabus žmogus, kad jis laukia ką jo partijos bosai jam padiktuos... Ak tiesa, kad respublikonų partija į prezidentus savo gabiausių žmonių nestato idant tasai neiseitų iš jų partijos kontrolės ir neimtu diktatoriai, kaip kad Wilsonas darė."

Žmogau! kur sensas, kur logika, kur protas ir kur diplomatija?! Ką gali atsiekti tokiom zaunom? Ar gi nežinoma, kad netik Ameriką, bet ir visos kitos šalys turi tam tikrus biurus, kurie seka kiekvienos tautos darbus, raštus bei laikraščius, kurie prieingsi gerbepatinkami valdžiai? Ar užmiršote, kad laike didžioji karės netik svarbesni straipsniai buvo Washingtono verčiami iš visų lietuviškų laikraščių ir ant tam tikros vinies kabinami, bet kiekvieno įžymesnio lietuviu praeitis aprašyta. (Klieri kalai ta geriausia turi žinoti, nes iš jų tarpo daugiausia tokių patarnautojų buvo). Kaip dabar mes galime eiti pas tą "negabų, neatsižymėjusį" žmogų ir prašyti jo, kad jis pripažintų Lietuvą? Kaip mes galime kreiptis pas respublikonų partiją ir prašyti jos pagalbos Lietuvos pripažinimui, kuri, anot "K. J." ir "Darbininko", tik negabius žmones stato į prezidentus? Teko mums girdėti, kad net lietuviški Amerikos piliečiai, ypač respublikonų partijos, yra baisiai iš to pasipiktinę, kad jau kalbėti apie kitus amerikonus?

Tas pats "K. J." vėliau štai ką sako: "Lietuviai balsuotojai, kreipdamiesi prie

savo senatorių, kongresmanų, būtų galėję Lietuvos pripažinimo srityj daug nuveikti..." Norėčiau paklausti "K. J." kokių senatorių bei kongresmanų dauguma randasi Washingtono? Ar respublikonų ar demokratų? Jeigu jau respublikonų partija, pagal supratimą "K. J." taip blogai elgiasi ir pas ją tik "negabūs" žmonės gaunasi į priešakį.

Stebiuosi iš "Darbininko" redakcijos, jeigu jau rašėjas to straipsnio "K. J." taip giliai įklimpo, kodel redakcija nepataisė? Beabejonės turbūt sutinka su "K. J.", arba gali būti antras išvedimas, kad panašūs epizodas atsitiko su tam tikru išrovavimu. Butent provokacija, užstoti kelią pripažinimui Lietuvos. Ką beabejonės ir padarė. Vadinas lietuvis klerikalas sulėdė puikią rale prolenkio.

Jeigu jau nieko daugiau Washingtono susisavijimas nenuveikė, tai bent šie punktai turėtų būti aiškūs: (1) Gyvu žodžiu perstatė prezidentui reikalingumą pripažinimui Lietuvos. (2) Tą patį girdėjo ir sekretorius Hughes. Neuzmirškime svarbos, kad nuo tų dviejų ypatų viskas priklauso. (3) Pertikrino delegatus, kad paaukautų Lietuvai L. Bonų nuosimčius, kas reiškia Lietuvai apie 60 tūkstančių dolerių. (Nors tą daug sugadino klerikalų

spauda paskelbdama, kad nuosimčius žmonės aukautų Tautos Fondui, o ne Lietuvai. Vadinas ir iš Lietuvos išdo, Tautos Fondas plėšia pinigų savo klerikaliskai propagandai.) (4) Įskiepino delegatams, kad anie pasakytų savose kolonijose žmonėms tą mintį, nekisti kojos naujo Liet. atst. darbams. Tas juk daug reiškia. Visi tautininkų žmonės buvo pasiryžę padaryti tą patį Čarneckiui, ką klerikalai darė Vileišiui. (5) Isteigta fondas ir jau pradėjo plaukti aukos leit. Harris'o paminklui. (6) Padaryta nutarimas, idant lietuvių piliečiai padarytų pasimatymus su savo valstijų senatoriais ir kongresmanais. Nekurios valstijos jau tą padarė, turėjo pasimatymus su senatoriais (žiūrėk laikraščiuose "Pasimatymas su Senatoriais Pennsylvanijos Valstijos"). (7) Išreikalauta nuo Amerikos valdžios konsulis Lietuvai į Kauną, na, ir daugelį kitų gana svarbių darbų atliko.

I gerb. J. Vileišio darbuotė čion nieko neatsakau, nes jo atlikti darbai patį už save kalba, tai viena, o antra jeigu jau ir sakyti ką, tai prisiųstų daryti paralelį su atliktais darbais dabartinio Liet. atstovo. Bet tą dabar nekludysime, jei bent reikalas privers prie to.

A—us.

Miškų gaisrai Lietuvoj.

Šiomet nevienas šimtas hektarų miško tapo ugnies lauka. Krikščioniškieji laikraščiai aktyvaizdoje šito fakto ramina save tuom, kad, girdi, ir kituose kulturinguose kraštuose miškai su partijų chaoso dažnai kad ir auksas būtų priešakis, tai vistiek sakytų, kad ne; tokia tai jau klerikalų etika. Bet už šį žemiau pakęptą blyną, tai jau mes nei nebežino ką sakyti. Štai kaip "K. J." dainuoja: "Bet aiškinkim mums geriausia, butent kad prezidentas nėra gabus žmogus, kad jis laukia ką jo partijos bosai jam padiktuos... Ak tiesa, kad respublikonų partija į prezidentus savo gabiausių žmonių nestato idant tasai neiseitų iš jų partijos kontrolės ir neimtu diktatoriai, kaip kad Wilsonas darė."

Už miškų ukį atsako žemės ukio ministerija. Tą ukį veda ir tvarko tos ministerijos miškų departamentas, kurio žinioje yra visa eilė augstų valdininkų ir šimtai mažesnių. Taigi šitie ponai turėtų žinoti, kad miškų degimo priežastis glūdi miškų nešvarume. Iki šiam laikui daug miškų neišvalyta nuo šaku ir viršūnių. Ypač neišvalyti tie miškai, kuriuose darba dirbo įvairūs "miškų karaliai." Sulyg įstatymo ir sutarčių, padarytų su miškų pirkalais, pastarieji privalo laiku iki gegužės mėn. pradžios miškų kirtimus išvalyti, bet ar tai yra daroma? Visi, kurie nusižengia įstatymui, esti aštriai baudžiami, bet miškų spekuliantai

laisvūs yra nuo pabaudų ir teismo. Miškų užveizdos labai "griežti" su vietos gyventojais, bet jų širdys minkštėja, kai tenka susidurti su įvairių rūšių spekuliantais. Taigi, pirmojo užduoties — sekti "minkštaširdžius" bausti tuos, kurie sulyg įstatymo privalo miškų kirtimus valyti, bet to darbo nurodytu laikui neatlieka. Delei šitų nusileidimų bei apsilaidimų išdega šimtai hektarų ir kraštas nustoja milijonų. Yra daug miškų, kurie nuo senesnių laikų riogso nevalyti, nežiurint to, kad vietos žmonės už šakas ir viršūnes ne tik kad vis išvalyti, bet dar ir prisiimkėtų už gaunamą medžiagą kurui. Didesniuose miškuose, kad išvengus gaisrų, turėtų būti iškirstos siauros biržės-takai; miškai su tuo būdu susidarytų į atskirus kvartalus ir ugnies pavojus visam miško plotui daug sumažėtų. Turime žinių, kad miškas dažnai legamas "tuo tikslu," kad nužudyti, — mat, tikimasi, kad tuomet jis jau tikrai bus pardudamas...

Ar ima visa tai domėti tie asmens, kuriem pavesta Lietuvos miškų ukis? Neabejojame, kad jei būtų rūpestingumo, tai neturėtų me gaisrų miškuose ir giriuose, arba jų būtų tiek maž, kad ir galvoti, apie tai neprisieitų. Nėra tat ko kaltinti uogautojų, pypkorių ir kitų galybių, kaltas čia netikės mūs miškų ukio vėdima.

Šituo miškų ukio klausimu privalo susirupinti ne tik miškų departamentas, jis turi rūpėti ir respublikos kontrolei, finansų ministerijai, vietos savivaldybėm ir vietos gyventojam. Ypač tai turi rūpėti darbininkam ir mažžemiam, kuriem pirmoj eilėj reikalinga yra miško medžiaga. Atsakomingas už miškų ukį yra miškų departamentas, ir todėl iš jo reikalaujama, kad girios visų griežtumu būtų saugojamos nuo ugnies, spekuliantų ir minkštos širdies žmonių.

B.

("Soc-dem.")

Žemės reformos vykdymas

Žemės reformos įstatymo vietose žmonėms, kurie reprojektas St. Seimo antruoju skaitymu jau priimtas. Dabar jau veik galutinai paaikškėjo bendrieji žemės reformos dėsni, nes trečiuoju kartu balsuojant nedaug kas jame pasikeis.

Socialdemokratų frakcijos pozicija šiuo klausimu visiem žinoma ir aiški: jie reikalavo dvarų žemių nusavinimo be jokio atlyginimo; gynė tą mintį, kad kulturingieji dvarai, juos nusavinus, nebūtų skaldomi, bet kaip ukių vietos, su inventoriumi ir triobėsiais, būtų perduoti tiems, kurie žemės reikalingi ir tt.

Be to soc-dem. frakcijai teko iškelti Seime dar vienas nemažos svarbos klausimas, kurį Seimo dauguma norėjo patydomis apeiti, butent, žemės reformos vykdymo klausimą. Nuo to, kas vykdys žemės reformą ir kaip ją ves ir taikys gyvenimui, pareina labai ir labai daug.

Seimo žemės reformos komisija, kuri ištisus mėnesius liejo prakaitą prie žemės reformos įstatymo lo-pimo, sugebėjo žemės reformos vykdymo klausimu sugalvoti tik štai kokią pasiūlymą: — žemės reforma vykdys ž. reformos valdyba iš 5 narių; jos pirmininką skiria prezidentas, likusius ž. uk. ir v. t. ministeris. Tai žemės reformos vykdymo organizacijos viršunė.

Toliau komisija galvotai sako: "vietose kiekvienoj apskrityj žemės reformą vykdys ž. ref. vald. įgaliotinis. Prie apskrities ž. ref. įgaliotinio patariamuoju balsu renkami du savivaldybių atstovai." — Valdininkai pačioje viršunėje, valdininkai apskrityje ir nelaimingi du savivaldybių atstovai su patariamuoju balsu, — tai ir visą žemės reformos vykdymo organizaciją. Vadinas, visas darbas paliekama rankose žmonių, kurie su visuomene, su darbininkais, bežemiais ir mažžemiais, kurie pirmoje eilėje turės gauti žemės, niekuom nesurišti ir visiškai svetimi tiem sluoksniams, kurių reikalus miškuose, kad išvengus gaisrų, turėtų būti iškirstos siauros biržės-takai; miškai su tuo būdu susidarytų į atskirus kvartalus ir ugnies pavojus visam miško plotui daug sumažėtų. Turime žinių, kad miškas dažnai legamas "tuo tikslu," kad nužudyti, — mat, tikimasi, kad tuomet jis jau tikrai bus pardudamas...

Tokį pasiūlymą galėjo sugalvoti ir priimti tik krikščioniškos Seimo žemės reformos komisijos galvos.

St. Seime prieš tokį komisijos nusistatymą griežtai protestavo socialdemokratų frakcija. Jos atstovai išrodė šito sumanymo netikslumą. Juk žemės reforma lies netik dvarus, jų ukį, inventorij, bet jai teks kliudyti žymi dalis ir kaimo gyventojų, likviduojant bendrus miškus ir ganyklų servitutus, skirstant į vienkiemus, kaimus ir tt. Visame tame darbe žemės reformos vykdymo valdininkam prisiets turėti reikalų ne tik su dvarų darbininkais, miestų ir miestelių amatninkais ir biednuomene, bet ir su kaimų bežemiais ir mažžemiais, kuriem prisiets duoti žemės iš servitutu, parceluojamųjų dvarų ir tt. Tai viena pusė, kuriai rūpi žemė. Iš kitos gi pusės stambesnieji ukininkai ir dvarininkai, kurie nemažiau interesuoti žemės reformos reikalais. Vieniem reikės žemės duoti (darbininkai, bežemiai, mažžemiai), iš kitų prisiets paimti (dvarai, prie servitutu likvidavimo ir ukininkai). Šimtus ir tūkstančius žmonių įvairių įvairiausių reikalais palies žemės reforma. Tuos tūkstančius reikalų prisiets rišti

iš Afrikos.

Mes gerai žinome, kad praktikoje kiekvieną įstatymą, kad ir geriausiai sugalvotą, galima apeiti. Šiuo gi atveju įstatymas bus ne iš geriausių, tai tuo pikčiau jis bus apeinamas. Kad apeiti įstatymą, pirmiausia teks apeiti žemės ref. vykdymo apskrities įgaliotinį, jis juk bus taja ašim, apie kurią suksis visi žemės reikalai. Nėra abejonės, šiuo "apejimo" atžvilgiu greitesni bus žinoma, ukininkas ir dvarininkas. Jie darys viską, kad savo reikalą apgynus, tam žygiui nesigailės net savo pasiputusias kišenės turinio ir tt. Antroji gi pusė — darbo pelės, norintieji gauti žemės, neturės nei laiko, nei sumanumo, nei galop "riebalų," kad patėpus žemės reformos vykdymo ašį. Daugiausia, ką jie galės padaryti, tai su pagalba nepigaus šunadvokacio, rašinėti skundus ir prašymus, mokėti žyminius mokesčius, siuntinėti savus ištikimus žmones Kaunan į "augstąją valdžią" teisybės įieškotų. Žemės gi ašis vietose suksis to naudai, kas ją geriau patėps.

Kad apgynus darbininkų, kaimo ir miestų bežemių ir mažžemių reikalus, vykdanč žemės reformą, soc-d. frakcija siulė vieton valdininkų ir biurokratų organų vietos komisijas, kuriose dauguma priklausytų visuomenės atstovams, su butina įosna darbininkų atstovybe. Valdininkai ir įgaliotiniai, sulyg s-d. pasiulymo, jėma iš komisijas kaipo technikai specialistai, vykdytojai ir žinovai. Tos komisijos, frakcijos nusistatymu, turi būti sudarytos valsčiuose, miestuose ir miesteliuose su valsčių ir apskričių teisėmis, apskrities ir vyriausioji žem. ref. komisija visai Lietuvai. Komisijoje turi vyrauti tie žmonės, kuriems žemė reikalinga, — darbininkų, bežemių, mažžemių ir savivaldybių atstovai.

Šita frakcijos nusistatyma privalo paremti visi tie, kam rūpi žemės reformos pravedimas. Reikalinga pakelti balsas vietose, protestuoti prieš Seimo didžiūmės siulomą žemės reformos vykdymo organizaciją ir reikalauti tokios, kurioje darbo žmonės patys savo reikalų sergėtų ir gintų.

Kitais tos rusies klausimais pakalbėsime kitą kart. ("Soc-dem.")

KOMUNISTAI PAVOGĖ GYNIMO PINIGUS.

Vokiečių komunistuose kilo skandalas. Mat paaikškėjo, kad politinių kalinių gynimo Fondas yra išeikovtas. Fondas buvo įkurtas da 1918 metų pavasarį politiniams kaliniams ginti. Tuomet Nepriklausomųjų Socialistų Partija buvo da neškilus. Vėliau, kuomet komunistai atskilo, jie nusinešė ir tą Fondą. Pinigų tame Fonde tuomet buvo arti pusės milijono markių. Dabar gi paaikškėjo, kad iš tos sumos beliko tik 300 markių. Nepriklausomieji Socialistai dabar kaltina komunistus vagystėje.

ISPANIJOS KARIUMENĖ SUKILO.

Morokoje sukilo Ispanijos kariumenė, surinkta iš afrikiečių. Sukilė kareiviai perėjo sukilusiųjų vergų pusėn, kurie dabar lupa išpanus, norėdami juos išvyti iš Afrikos.

Rupužės garbės apgynime.

Vargiai rastume pasaulyje kitą tokį gyvūną, apie kurį būtų paleista tiek piktų ir neteisingų paskalbų, kaip apie niekam nieko neprasikaltusį žmogaus geradėją — rupužę. Iš priežasties nelabai patraukiančios ir malonios jos paviršutinės išvaizdos, pas neapsisvietusius žmones susitvėrė įvairios legendos ir negražios pasakos, vienaip ar kitaip, tą nekaltą gyvūnėlį šmeižiančios, kuris kitokio budo savo garbės apgynimui neturi, kaip tik ramus ir padorus gyvenimas.

Toks negražus rupužės vardo šmeižimas ir niekinimas ir privertia mane tarti čionai kelis žodžius jos užtarimui.

Rupužė iš paviršiaus yra panaši į kitas varles, nes ji ir priguli prie tos pačios šaltakraujų klasės, kuri gali gyventi ir ant sausžemio ir vandenyje. Vienok rupužė neturi dantų ir jos kojos labai trumpos, todėl ji negali šokinėti, kaip tai varlė daro, bet ropoja. Jos oda yra šiurkšti, raukuota ir pilna nuodingų gilių, kuriuos paspaudus sunkiai į pieną panašus nuodingas skystimas. Todėl ir šuo, kuris tankiai mėgsta žaisti su varlėmis ir pelėmis, rupužės niekados į žiotį neima. Tečiaus tas skystimas ir šlapalai, kuriuos užklupta rupužė paleidžia, nėra žmogui pavojingi, nes jie tarnauja rupužei tik apsigynimui nuo užpuolikų.

Rupužės maistas susideda iš įvairių kirmėlių ir vabaly. Ir reikia pasakyti, kad rupužė turi labai ypatingą skonį, nes ji gaudo ir eda tik gyvus ir judančius kirmius; pastipusių bei ramiai gulinių nepaliečia. Jos liežuvis yra priaugęs per vidurį, taip kad abu galai yra liūsi ir tą liežuvį ji vartoja su tokiu greitumu, kad žmogaus akis negali net patėmyti.

Rupužės yra naudingos tuomi, kad jos išgaudo daug blėdingų daržams ir javams gyvių. Katram darže apsigyvena bent kelios rupužės, tas daržas bus jau liuosas nuo negeistinių vabaly ir kirmėlių.

Rupužės veisiasi vandenyje. Tas buna pavasaryje, kuomet jos gieda. Pataitės deda kiaušinius, kurie panėsi į ilgą, juodą košelininį šniurėlį. Kiaušinius jos pradeda dėti budamos 4 metų amžiaus ir sudea nuo 6,000 iki 10,000 kiaušinėlių į vieną pavasarį. Kiaušinėliai pasilieka po vandeniu per kokias tris-keturias savaites ir iš jų išsivysto lėliukės (liarvos), o paskui pasidaro buožgalviai ir ant galo rupužinė. Laikė didelio lietaus jos visur išropoja, o tamsūs žmonės sako, kad "rupužėmis lijo."

Bet iš pat savo jaunų dienų rupužės jau susitinka daug priešu: paukščiai, gyvatės, žalciai, želviai — visi jas naikina. Todėl nedaug jų ir užauga. Bet ir užaugusios jos neturi draugų. Tuomet jas ganabija tamsūs žmonės, o giriose — gyvatės.

Šalčiui užėjus rupužės įsikasa į žemę arba pasislėpia tarp akmenų ir apmirusios guli tenai per visą žiemą.

D-ras Buckland darė bandymus ir patyrė, kad užmurius rupužę į akmenis, kurie praleidžia drėgnumą, ir užkasus tuos akmenis drėgna žeme, rupužė gali išgyventi be jokio maisto 18 mėnesių. Prielankiose aplinkybėse rupužės susilaukia gana žilo amžiaus, nes išgyvena iki 30 metų.

Tečiaus nežiurint to, kad rupužės gyvenimas yra toks nekaltas ir dagi naudingas, ji yra labai šmeižiama. Pas lietuvių žodis rupužė reiškia stačiai koliojimosi žodi.

Tarp tamsių žmonių apie rupužę yra daug prietarų. Sakoma, buk ji savo kvapu užnuodijanti kudičius; buk rupužės dasilytės ant rankų išauga karpos; buk rupužės užveda lietuvių nelauku; sakoma da ir tokia kvailystė, buk jos, kaip bastunės, niekad negali pastipti, nors būtų įmurytos per tukstantį metų; buk jos turi savo galvoje raganišką akmenėlį, su kurio pagalba galima stebuklingai ligas gydyti.

D-ras Brewer savo "Dictionary of Phrases and Fables" cituoja vieną senovės rašytoją, kuris sako: "Senų ir didelių rupužių galvose galima rasti akmenėlį, kuris vadinasi borax arba stelon, ir jei kas jį turi įsidėjęs į žiedą, tai ta nuodai neįveikia."

Sakoma, kad tie pasakiški rupužės akmenėliai visuomet turi savyje rupužės paveikslą ir tamsūs žmonės tiki, buk to akmenėlio palietimu galima išgydyti vodingiasios gyvatės įgimimą. Kiti da pasakoja, buk tie akmenėliai prakaituoja ir permaitina savo spalvą, kaip tik kas nors prineša artyn nuodus. Suprantama, visa tai yra pasakos, tamsių žmonių prasimanotos, ir neturi jokio pamato. Mokslas da tyrinėjimas to visai nepripažįsta.

Tamsūs Lietuvos kaimiečiai kartais sugruda rupužę į bonką ir užpylę degtine duoda gyvuliams kaippo vaistą, o kartais net ir patis vartoja. Suprantama, kad nuo tokių "vaistų" greičiau galima užsinuodyti, negu ligą išgydyti. Bet kas tamsių kaimietį pertikrins?

Reikia da pasakyti, kad rupužės labai mėgsta namus. Kur syki rupužė apsigyveno, tai ten jau ir pasiliks, jeigu niekas jos neužmuš. Didis rupužių mėgėjas ir tyrinėtojas, p. A. H. Kirkland iš Bostono, sako, kad jis syki užženklinęs dvi rupuži. Ir viena jų išgyveno prie vieno durų 12 metų, o kita prie kitų durų net 23 metus, visuomet budamos ant sargybos ir naikindamos kiekvieną vodingą žmogų kirmėlę bei vabalą.

Iš viso to aišku, kad rupužė yra persekiojama visai be reikalo. Ji nepadaro žmogui nieko blogo, o gero padaro daug. Taigi nereikia ją niekinti, nereikia jos vardą naudoti koliojimui kitų.

Fritz.

DIDŽIAUSIAS ŽMOGAUS PRIEŠAS.

Jei paklaustume didelio burio žmonių, "kas yra didžiausiu žmogaus priešu," mes gautume šimtus įvairių atsakymų. Vieni nurodinėtų ligas, kiti nešvarumą, tre-ti tamsybę, dar kiti kalbėtų apie draskančius žvėrius, nuodingus šliaužunus, arba primintų tvanus, gaisrus, žemės drebėjimus ir t.t. Retas katras atmintų, jog didžiausiu žmogaus priešu, baisiausiu žmogaus gyvasties naikintoju-razbaininku yra niekuo nenužiurama, visų už nekaltą laikoma, visiems pažįstama — musė. Ji yra daugiau žmonių, suaugusių ir vaikų, iš šio svieto išvarius ir kasdien vis daugiau išvaro, negu visos nuodingos gyvatės, visi draskančieji žvėrys, audros, žemės drebėjimai arba net ir cholera.

DRAUGAI, platinkite "Keleivį" tarpe savo draugų, kaipo tikrą darbininkų laikraštį. Kaina metams \$2.00.

KROONLAND

Sis didelis Red Star Linijos laivas specialiai atplauks į Bostoną rugsėjo 18, kad pamit lietuvių pasakierius. Daugybė lietuvių jau užsisakė sau vietas ant šio laivo keliaiui ir tėvynei. Specialis atplaukimas šio laivo į Bostoną suteiks jums didelį parankumą keliaiui ir Lietuva. Kroonland jau nuvežė į Lietuvą ir atvežė iš ten tukstančius jūsų brolių. Ant šio laivo labai paranku keliauti, nes jis turi didelį deką, visokius parankumus ir daugybę gero maisto. Užsisakykit sau vietas tuojau.

Red Star Line
International Navigation Company
Boston Office: 84 State St. arba pas vietos agentus.

Trans-Atlantiko Keleiviams

TEISMO įsakymu, visi laivai, plaukianti po vėliava U. S. Mail Steamship Company, yra atiduoti Suvienytų Valstijų Laivų Boardui ir jie dabar plaukioja vardu United States Lines — sujungta organizacija trijų kompanijų: Moore & McCormack, Inc.; Roosevelt Steamship Company, Inc., ir United American Lines.

Permainos yra padarytos užtikrinimui tolesnio veikimo Šiaurės Atlantiko patarnavime.

Visos laivakortės, išleistos United States Mail Line, nėpasant ar jos pilnai apmokėtos ar dalinai, bus pripažintos naujų vedėjų.

Agentai U. S. Mail Line bus agentais naujų vedėjų. Nebus jokių permainų išplaukimo dienoje, kurios buvo skelbiamos. Laivai išplauks:

IS NEW YORKO Į EUROPA	BREMEN-DANZIG:
Plymouth-Cherbourg-Bremen: GEORGE WASHINGTON Spalių 4, Lapkričio 8	PRINCESS MATOIK Rugsėjo 15, Spalių 22, Gruodžio 10
AMERICA Rugsėjo 28, Lapkričio 1	POTOMAC Rugsėjo 22, Lapkričio 5, Gruodžio 24
Lapkričio 29	HUDSON Spalių 15, Gruodžio 3.

Šis pranešimas yra paskelbtas

The United States Lines

45 Broadway, New York.

MOORE & McCORMACK COMPANY
ROOSEVELT STEAMSHIP COMPANY
UNITED AMERICAN LINES

(Vedėjai-Operuotojai)

su leidimu ir autoritetu

The United States Shipping Board

Laikas Apsisaugot!

Jeigu žmonės būtų atsarges, niekuomet neturėtų bėdų nė ligų. Vasaros laiku gavot progą pakviptuoti tyrū orą, kas daug davė pagalbą jūsų sveikatai. Kad ir ant toliau jūsų kraują, o ypatingai jūsų skilvis veikty gerai, vartokit Salutaras Biteris. Kaina \$1.25.

Dauguma moterų yra labai silpnos, neturi ambicijos, pajiegy, pagelte, kas kankina jų sveikatą ir jos nežino kaip save pagydyti ir reikalauja išlaikines pagelbos; todėl mes rekomenduojame moterims vartoti Regulatorių, kas prašalins visus negerumus ir sugrąžins sveikatą. Reguliatorius dėl moterų kastoja \$1.00. Taipgi pas mus galima gauti Salutaro Linimento nuo kaulų gelimo; Gumbo Lasu, kurie kalba patį už save: širdies Lasu, tai yra viena išsivairiausių tiems, kurie turi širdies neveikumą; Gumbo Lasai ir širdies Lasai kainuoja po \$0.50; Plotkelės nuo šalčio yra labai gera gyduolė tiems, kurie daug kenčia nuo šalčio. Kaina 30 centų.

Nei viena stuba negali būti be Salutaro Trajankos, Salutaro Arbatos; mes taipgi turim mosties nuo Ekzemos, spuogų ir t.t., ta visa blojuma prašalins Salutaro Mostis nuo Ekzemos. Kaina \$1.00.

Reikalauk mūsų gyduolių pas savo aptiekorių, ir kitokių neimk; jeigu negali gauti, kreipkis pas mus. Reikalauk žolių ir gyduolių surašo — siunčiam dykai.

SALUTARAS DRUG & CHEMICAL CO.

1707 S. HALSTED STR.,

Dept. 107.

CHICAGO, ILL.

UNITED STATES LINES

Generaliai Agentai del CENTRALINES ir RYTU EUROPOS NORTH - GERMAN LLOYD BREMEN.

IS NEW YORKO TIESIAI Į

BREMENĄ, DANCIGĄ IR LIEPOJŲ

Laivai plaukia tiesiai į LIEPOJŲ per Dancigą. Tiesus persimainymas nuo laivo ant laivo.
PRINCESS MATOIK Rugsėjo 15, Spalių 22, Gruodžio 10
POTOMAC Rugsėjo 22, Spalių 5, Gruodžio 24
HUDSON Spalių 15, Gruodžio 3

IS NEW YORKO Į CHERBOURGĄ IR BREMENĄ TIESIAI
Greičiausias ir didžiausias laivas, plaukiančiais po Amerikos vėliava:

AMERICA Rugsėjo 28, Lapkričio 1 ir Lapkričio 29
GEORGE WASHINGTON Spalių 4, Lapkričio 8 ir Gruodžio 8.

Kreipkitės prie agentų

UNITED STATES LINES

99 State Street, Boston, Mass.

United American Lines

Roosevelt Steamship Company

Moore & McCormack Company

Vedėjai ir Operuotojai del U. S. Shipping Board.

BALTIJOS AMERIKOS LINIJA

9 BROADWAY NEW YORK, N.Y.

TIESI KELIONE Į LIETUVĄ PER PILIAVĄ

(Karaliaučio prieplauka)

Arba per LIBAVĄ-HANBŪRGĄ-EIDKUNUS

Siuomi liksima mums pranešti, kad mes pasidaryvom idant mūsų pasakierius, O YPATINGAI LIETUVIAI, gelotų keliauti SPACIAI Į PILIAVĄ.
Lietuviai, važiuojanti į Piliavą, aplentia lėkų koridorį ir privo turėti tikrai lietuvišką pasportą; jokių vizų ne reikia. Susisiekimas su Piliava tai yra šaka mūsų reguliariško susisiekimo su Hamburgu, Dancigu ir Liepojom, o del Lietuvių tai trumpas ir parankus kelias namon dasigauti.

Dideli dviejų sriubų pašto laivai išplauks:—

S. S. LATVIA Rugsėjo 21 S. S. POLONIA Spalių 12
S. S. ESTONIA Spalių 5 S. S. LITUANIA Spalių 26
Visi laivai turi puikius kambarius trečios klasės keleiviams. Taipgi nauja tiesi kelionė tarpe LIEPOJAUS-DANCIGO IR HALIFAX, CANADA

UNITED AMERICAN LINES

JOINT TARP NEW YORKO IR HAMBURGO JOINT

Trumpiausias susisiekimas su Centraline Europa.

S. S. "Mount Clay" Rugsėjo 15
S. S. "Mount Carrol" (naujas) Rugsėjo 29.

Ruimai su 2, 4, ir 6 lovom ant šių visų garlaivų. Specialiai valgomieji ruimai, rukymui ruimai, sėdėjimui ruimai ir pasivaikščiėjimui dentai, visas tas patvarkymas trečios klasės pasakieriams.
Specialiai traukiniai laukia Cuxhaven su lietuvių perkabėtojais.
275 svarus bagažo veža dykai iki rubežiui.
Naujosios Anglijos Generalis Pasakierius Agentas
JULIUS ROTTENBERG, INC.
WITH 260 Hanover St., Boston, Mass. WITH

HAMBURG AMERICAN LINE

PINGUS PERSIUNCIAME Į VISAS DALIS LIETUVOS IR LENKIJOS su augščiausiu išmokamu kursu.

Išmokami buna labai greitai.

Mes pardudam Laivakortes ant visų geriausių linijų.

SVARBU ZINOTI

Mūsų atstovai išvaizuoja į Lietuvą bėgiu kelių sąvaikių. Jie gali suteikti Jums visokių informacijų ir galės pasikalbėti su Jūsų draugais nuvažiuavę. Siunčiami per mus pingai bus po ypatinga jų priežiūra. Ateikit ir pasikalbėkit su jais ypatingai.

JULIUS ROTTENBERG, Inc.

260 HANOVER ST., BOSTON, MASS.

Keliaujančių Lietuvon Domeil!

Jeigu norite smagiai ir geriausiai laivais parkeliauti į Lietuvą kurie parvės jumis tiesiog į Lietuvos žemę prielaukas, kaip tai: į Piliavą, Karaliaučio ir Liepoją, apsiliekiant lenkų Dancigo Juosta ir išvengiant daugelį išlaidų ir nemalonumų, tai kreipkitės pas mus ypatingai ar per laiškus užsisakyti sau vietas ant geriausių ir greičiausių laivų, išplaukiančių iš New Yorko šiuose vasaros mėnesiuose ir virš minėtų portus.

LAIVAKORTES PARDUDAME KOMPANIJŲ NUSTATYTO MIS KAINOMIS. Padarome pasportus trumpame laike ir žemiausiomis kainomis. Užlaikome du viesbučių parankumo delei iškeliaujančių ir atkeliaujančių.

Kadangi esame didžiausiam pasaulio porte, kurio nei vienas atkeliaujantis ar iškeliaujantis neapsilenkia; ir kadangi čionai visokie parankumai ant vietos; įvairiausios valdiškos įstaigos, o net ir patys laivai po pat mūsų durimis, suteiks jums daugelį parankumo ir sutapsys nemažai žygų ir pinigų.

Jei nori pasistūti pinigų-pagalbos saviems Lietuvoje ar pasidėti juos į Lietuvos Valdiškas Bankas ant gerų nuosimčių ir tuomi pastumėti savo tėvynę prie gerovės, tai be atidėlioimo kreipkitės pas mus, o mes greitai, teisingai ir pigiausiai darbą atliksime ir jums reikalingus liudijimus pristatysime be jokio laiko gaisinimo. Reikalaukite mūsų dieninio Lietuvos auksinių kurso, surašo išplaukiančių laivų ir pasakieriams reikalingos informacijos pridėdami 2c. stampą.

Atvažiuavę New Yorkan pašaukite mus ant telefono, o mes su automobiliu pribusime jumis ir jūsų bagažo parvežti.

Telephone: Spring 9537.

George J. Bartasius Immigrant Service Cor.

498 Washington St., (Cor. Spring St.) New York, N. Y.

DRAUGIJŲ ATYDAI!

Dirbtuve Veliavų, Kukardų, visokių Zenklelių, Guzikų, Antspaudų ir kitokių Draugystės reikalingų dalykų. Reikalaudami Katalogo ar Sampalų, pažymėkite ir jūsų dr-tės vardą.
STRUPAS CO., 90-92 Ferry St. Newark, N. J.

Kas girdėt Lietuvoj.

Mosėdis, Kretingos apskr. Darbininkų judėjimas kad ir visokiais būdais gniužinamas, tačiau laike rinkimų į valstias tarybą, darbininkai, nežiurint visų kunigų ir krikščionių demokratų grąšinimų, pravedė savo atstovų daugumą. Viršaičiu tapo išrinktas K. Bružas, žmogus blaivus ir sąžiningas. Susirūpinę vietiniai smuklininkai, kad viršaitis su jais jokių reikalų turėtų nenorėti ir kad tik neverkia iš gailėsio. Mat, viršaitis negeria, tai piliečiai negalėdami "ponui" užfundiuoti ir patys mažiau geria, kurių priežasčių dėlei mažiau eina apyvartoti vokiško "spirito."

Krikšč.-dem. matyt pagailo žydėlių asarų ir jie pradėjo per savo šulius šiaudinių ir Jurgutį rinkti parašus prieš Bružą, kad jį pašalinus nuo viršaičio pareigų. Jiem, kr.-dem., tur but patogiaus butų, kad viršaitis reikalus atliktų pas Niukę ar Berkį, kaip kad buvusis viršaitis darydavo.

Paziūrėsimė keno viršus bus, kr.-dem., Niukės su Berkio, ar susipratusių darbininkų daugumos.

Pilietis Kazys.

Žem. Kalvarija (Telšių ansk.). Ne visi mūsų piliečiai žino, kas tai yra provokacija, bet nuo jos jiem tūkantis prisieina nukentėti. Štai nors ir Žem. Kalvarijos atsitikimas. Liepos 16 d. Telšių milicijos įsakymu suminta valstias savivaldybės raštvedys Jokubauskas — žmogus kultūringas, sąmoningas ir retas mūsų kaimo darbuotojas. Telšių milicija senai apskelbė karą šviesesniem žmonėms, taigi ir Jokubauską reikėjo kokių nors būdu nukariauti. Sumintasis nugabenta į Telšius ir sugalvota kaltinimas, kad Jokubauskas paleidęs iš valstias šaltosios pabėgusį kareivį. Sugabenta į Telšius, tik provokacija aiški kaip diena. Antrą vertus, už dezerterus atsako ne savivaldybės darbuotojai, bet pati milicija. Kalvarijos milicistas nelabai senai su pagalba šaulių sumušė porą žmonių. Ir šioje byloje buvo provokacijos. Sugabentas užpuolimas ant milicijos, papirkta pora vaikėzų liudininkais ir t.t. Šitokie darbai tai ne pirmi Telšių apskr. Kada gi milicija žmoniškai pradės eiti savo pareigas ir mes provokacijų fabrikacija? Turime žinių, kad su Jokubausku žiauriai elgtasi.

X.

Mažeikiai. Liepos 22 dieną sumita Ant. Taurinskas. Jokių kaltinimų jam nepareikšta, visa tai daroma karo stovio dėlei. A. Taurinskas priklauso L. S.-D. P. organizacijai ir kaip toks ir sąžiningas žmogus yra vietos juodučių gėlavaliu nekenčiamas. Prieš rinkimus į savivaldybės Taurinską buvo išrinktas į miesto tarybą. Nesenai mes spėjome, kad žvalgyba iš didelės bedarbės kibs prie savivaldybių, mūsų spėjimai pasitikrino. Taurinsko ir Jokubausko suėmimai yra pradžia tos akcijos, kuri pradėta savivaldybės. Prieš tokius milicijos ir žvalgybos žygius savivaldybės turi protestuoti, nes tokie darbai žemina savivaldybės ir griaua jų pamatą.

Ukmergė. Ukmergės apskrityje savivaldybių rinkimuose jei ne visai, tai bent dalinai laimėjo darbo žmonės.

Išsigando Ukmergės žvalgybininkai ir jų ištikimieji tarnai, kunigai, matydami susipratusius darbo žmones.

Nekuriuose valstiose kunigai su davatkomis rašė skundus žvalgybai ant jų, kurie buvo pirmutiniai darbininkų sąrašuose, įrodydami juos kom-istais, buk jie bažnyčioje nesimeldžia, nepaslinkauja, mišų niekad neužperka ir t.t. Todel ir esą komunistai.

Žvalgybai to ir reikėjo. Birželio mėn. 24 d. š. m. papludo žvalgybininkų gaujos po visą Ukmergės apskritį bekratydami, beįsiskodami komunistų ir areštavo į šimtą žmonių. Areštuotieji neturi mažiausio supratimo už ką juos sukimšo į kalėjimą.

Betardant butinai reikalavo prisipažinti komunistais. Kai kuriuos nepripažinus mušė kumščiais ir kojomis spardė.

Ukmergėje tardymas tęsėsi 17 dienų. Išardė dali paliuosavo, o apie 32 žm. išsiuntė į Kauno kalėjimą.

Ukmergietis.

Kybartai. Savivaldybių rinkimai Kybartų valstijoje visiškai kitaip, negu mieste. Nežiurint trukdymų, persekiojimų ir t.t., darbininkai ir mažažemiai pavyko praveisti savo daugumą: valstias tarybą išrinkta 7 ukinininkai ir 9 darbininkai. Tokiu būdu ir valdyba susidarė iš darbininkų ir mažažemių daugumos; pirmininkas — darbininkas, jo padėjėjas — mažažemis, atstovas apskrities valdybą — darbininkas, izdininkas — mažažemis ir t.t. Baigiantis valdybos rinkimams, ukinininkai net sudejavo. Vieno darbininko atstovo užklausti, ar neserga, jie atsakė, kad greit pasitaisyti; sako, apskrities viršininkas duos vaistų. Mat, kam reikalingi apskrities viršininkai! Tai tam, kad paremti viešpatavimą, kurie nustoja pasitikėjimo vietos gyventojų tarpe. Bet pažiūrėsimė, kaip jį remia mūsų ukinininkai; man matos, kad vargu jam tai pavyks.

Ten buvęs s.-dem.

Pilviškiai. Šių metų liepos 12 dieną 3 žvalgybų punktams areštavo Pilviškių valstias tarybos nari Simoną Blažaitį. Jis priklausė darbininkų frakcijai. Areštavimo priežastis iki šiam laikui da nežinomos. Sumtasai taip pat nežino, už ką sėdi. Tai tau ir mūsų "demokratybė" — grūda žmones kalėjimams ir nepasako, už ką.

Subačius. Vietos milicija padarė kratą pas vieną kalvį. Sulyg milicijos žinių, tas kalvis bolševikams ginklus dirbęs, tat įsiekiojo ginklų. Nieko nesurasdami, emė mušti kalvį. Galų gale pareikalavo 100 auksinų ir, gavus juos išsinešdino. Kas reikia daryt su tokia milicija?

Kupiškio Davatka.

Linkuva. Sako, kad mūsų milicija esanti nelyginant koks kelmis: ji nieko nemokanti, nieko nedaranti. Ne visai teisybė.

Einu aš sau per miestelį pro alines. Girdžiu neapsakomą šauksmą: "Palauk, palauk"! Atsigręžęs žiūriu: pusiau persisvėręs pro alinės duris kažkoks žmogus moja man su ranka ir šaukia: "Kas esi ir kur eini"? — klausia jis mane. "O tamsta kas esi?" — užpykęs atmuosiu jį. "Aš... — svyruodamas ir remdamas sau ranka į krutinę — aš... mili-

cijantas." Apžiūrėjau "miliacijantą": jokio milicijanto ženkle ant jo, tik šautuvas kerteje pastatytas. Vargais-negalais patenkines "miliacijantą" ir išaiškinęs su dokumentais rankose, kas aš, galėjau toliau eiti.

Ir sakyk po to, kad mūsų milicija neakyla. O kaip būtų šaukęs, kad vagi būtų pamatę? Ponai nuovados ir apskrities viršininkai, kurie taip dažnai užpuola milicijantus už jų nesugebėjimą ir nerangumą, ką jūs pasakysite į tai?

Joniškėlietis.
("S.-d.")

BRANGINK SAVO DANTIS.

Nušveik savo dantis šepatuku su Colgate's Ribbon Dental Cream, nes tai geriausias dantų valytojas ir burną užlaiko šviežiai. Colgate's kremas turi tokią maillonų kvapną, kad net vaikai jį mėgsta.

Jeigu jūs paisot nors kiek apie savo sveikatą, jūs turit šveisti savo dantis, nes kas savo dantis apleidžia, tam jie išpuva. Sugedę dantis netiktai skauda, bet ir naktimis neduoda ramiai užmigti.

Sugedusiais dantimis negalima gerai sukramtyti maistą ir nuo to pačina vidurių nesveikimai. Sugedę dantis pagimdo nemažą nuodų, kurie dasigavę į vidurius užnuodija visą sistemą.

Tas pats žmogus išrodo daug geriau, kuomet jo dantis švarus, o jūs galit turėti švarius dantis, tik reikia juos gerai kas diena nušveisti iš ryto ir vakare su Colgate's Ribbon Dental Cream. Jo galima gauti aptiekose, bet reikia paprašyti jo tikru jo vardu: "Colgate's Ribbon Dental Cream."

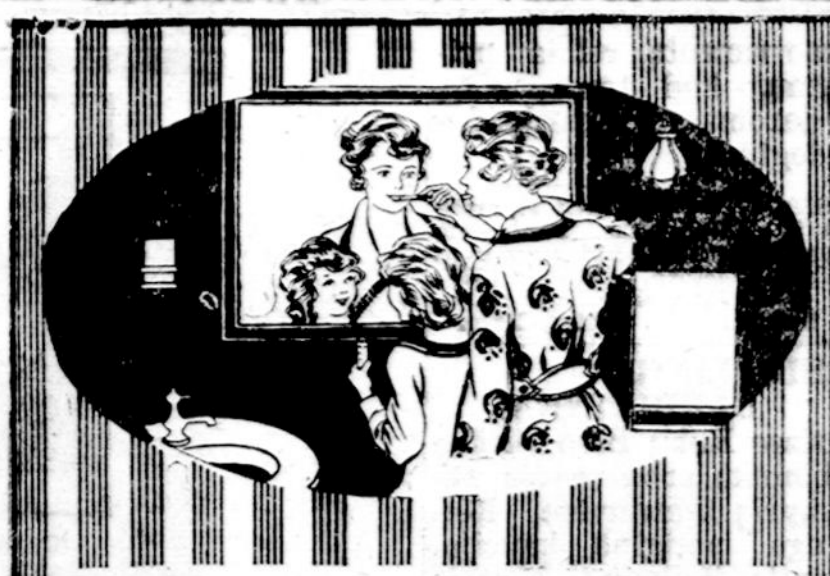
Tel. So. Boston 506-W
DAKTARAS A. L. KAPOCIUS
LIETUVIS DENTISTAS.
VALANDOS Nuo 9 iki 12 diena.
Nuo 2 iki 9 vak.
NEDELIONIS: iki 1 v. po pietų.
Seredomis iki 12 diena.
Ofisas "Keleivio" name
251 Broadway, tarpe C ir D st.
SO. BOSTON, MASS.

Tel. Haymarket 4154
Gyvenimo Tel.: Cambridge 6993.
DR. AL. FIDERKIEWICZ,
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS.
Specialistas Slaptų ligų.
VALANDOS:
Nuo 1 iki 3, nuo 5 iki 7:30
Sventadieniais nuo 10 iki 1.
81 CANAL ST., BOSTON.
Room 215 ir 216.

LIETUVIS DENTISTAS
Dr. M. V. Casper
(KASPARAVIČIUS)
425 Broadway, priešais paštą
SO. BOSTON Tel. So. Boston 829
Ofiso valandos:
Nuo 9:30 iki 12
Nuo 1 iki 5 Nuo 6:30 iki 9
Subatomis nuo 9:30 iki 12 ir
nuo 1 iki 5 vakare.

Darbininko Draugas
PAIN-EXPELLER
Vaizbaženklis užreg. S. V. Pat. Ofisa.
Garsus per daugiau kaip
50 metų.

Dr. A. Christian
SPECIALISTAS
Kuris specializuojasi gydyme
chroniškų ir abėjų ligų, lankysis Norwoode sekanciomis
dienomis:
SEREDOMIS ir
PETNYCIOMIS
nuo 5:30 iki 8 val. vakare.
BRUZGOS APTEIKOJE
ant Antrų lubų.
Jo liginė ir didis ofisas:
401 MARLBOROUGH ST.,
BOSTON, MASS.

Pasiziurek į veidrodį ir tēmyk savo Dantis

Svarūs dantis parodo gerą sveikatą, kada nešvarūs dantis ženkliai blogos sveikatos. Daug kartų blogi dantis pasidaro iš priežasties nerūpestingumo ir nepaisymo.

Pasiziurek į veidrodį ir tēmyk ar jūsų švarūs dantis nepadarą jūsų nusišypsojimą linksmu. Paklausk jūsų dentisto kodel švarūs sveiki dantis yra priežastimi geros sveikatos.

Priprask numagot juos du kartų į dieną su gaivinančiu "COLGATE'S" Dantų-Valytoju. "GERI DANTYS — GERA SVEIKATA."

Vardas "Colgate's" ant tolietinių daiktų gvarantuoja Teisumą, Grynumą ir Gerumą. Rusies. Įsteigta 1806.

LIETUVIŲ SUBMARINŲ KORPORACIJA

Jau atidarė užpatentuota nauja išradima Submarinų Dirbtuve. Su tais submariniais galima bus pasiekti Europos rybas; 24 valandas. Tas yra praktikoje ištirta.

Geriamieji vyrai ir merginos, malonkute nusipirkti keletą sėrų, tuomet jūsų nuosavybė bus visa išdirbystė ir liksite turtingais. Vienas sėras pasiduoda po \$25. Galima pirkti sėrų ir daugiau negu vieng. Siųskite money order arba kreipkitės ypatingai į brenaus ofisą, o apturėsite sėrą ir visas informacijas. Kreipkitės šiuo antraštu:

LITHUANIAN SUBMARINE CORPORATION

Joseph Lapinskas, pres.

169 BUTLER ST.,

BROOKLYN, N. Y.

Ar Jus Kankina Pleiskanos?
NAUDOKITE Ruffles
Ar Jums Galvos Odos Nieštis?
NAUDOKITE Ruffles
Ar Jūsų Plaukai Slenkta?
NAUDOKITE Ruffles
Ar Jūs Norite Apsaugoti Juos?
NAUDOKITE Ruffles
Užlaikymui savo plaukų grožius ir tankius
NAUDOKITE Ruffles
Užlaikymui galvos odos sveiką ir švari
NAUDOKITE Ruffles

Ruffles galima gauti visose aptiekose po 65c. bonk, arba tiesiog iš išdirbėjų per paštą už 75c. bonk.
F. AD. RICHTER & CO.
3rd Ave. & 35th St. Brooklyn, N. Y.

LIETUVYS GRABORIUS

Patarnauju prie numirusių kuogražiausiai: pigiai ir greitai. Viska padarau pagal žmonių norą. Aš galiu priburt greičiau negu kit, nes mano automobilis visados stovi prie ofiso ir namų durų. Todel Bostono ir aplinkinės lietuvių reikalai esant kreipkitės pas mane ypatingai arba per telefoną.

Petras Akumėvičius
Ofisas: 258 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.
Telefonas: So. Boston 351
Gyvenimo vieta: 702 E. 5th St.
Tel. So. Boston 1891-M.

ISRADEJAI!

Prisiųskite man savo braizni nius išradimo išegzaminavimui. Reikalaukite išradimų knygtės "Patarnimai Išradejams", kuri duodama dykai.

Rašykite lietuviškai savo ad-vokatui.

MARTIN LABINER
Reg. Patent Atty.
15 PARK ROW, NEW YORK

Lietuvišką katalogą dykai

Jei manote atidaryti krautuvę, pirmians atsiskaukit į mūsų Bendrovę, gausite informacijas.

Waterbury Mail Corporation
502 Wilson St. Waterbury, Conn.

RUSAS DAKTARAS

N. GLEBOW
EJO MOKSLUS EUROPOS UNIVERSITETUOSE
SPECIALISTAS VENERISKŲ IR KRAUJO LIGŲ.
884 MAIN STREET
CAMBRIDGE, MASS.

Priėmimo valandos: nuo 1 iki 2 po pietų ir nuo 5 iki 7 vak.
Nedėdieniais ir šventadieniais tik nuo 1 iki 2 po pietų.

Kitas ofisas:
428 CENTRE STREET
JAMAICA PLAIN, MASS.

Priėmimo valandos: nuo 9 iki 10 val. ryte.

Telefonai:
Jamaica 3150
Cambridge 8175-J

IS HAMBURGO I DANCIGĄ ir VARSAVĄ

Naujais laivais
ORDUNA Rugsėjo 10.
ORBITA Rugsėjo 24.
OROPESA Lapkr. 8.
Uždaryti kambariai moterims ir seimynoms.
THE ROYAL MAIL
STEAM PACKET CO.
26 Broadway, New York
117 W. Washington st., Chicago
arba pas vietos agentus.

NARYS FEDERALES
REZERVO SISTEMOS
Boston National Bank
KURIS VISUOMET RANDASI PO VALDZIOS PRIEŽIURA. STIPRUS KAIP UOLA.

Lietuviai, tēmykit!

Jūs žinot, kaip paskutiniiais laikais sunkiai nukentėjo tūkstantai žmonių, netekdami daugelio metų sutauptų pinigų, kuriuos jie buvo sudeję į neatsakomingas rankas. Kiek is to buna nuiludimo, vargo ir seimynų nelaimių. Mes manom, jog šita sunki pamoka veltui nepraejo, jog jūs įsitikint, kad savo pinigų reikia dėti į tokias įstaigas, kurios visuomet randasi po valdžios priežiūra. Tokia įstaiga yra "Boston National Bank."

SIUNCIA IR MAINO PINIGUS.

Markių kursas pigus, užsakyrai išpildomi greitai ir teisingai. Šitas bankas turi tiesioginius ryšius su Lietuva per Direktion der Diskonto Gesellschaft, Kaune ir per Litauische Bank fur Handel und Industrie, taip pat Kaune.

TAUPYMO SKYRIUS

Šitas bankas randasi po F. K. B. ir tvirtas kaip Gibraltaro uola. Randasi šis Bankas tokioj miesto dalyje, kur jūs paprastai vaikšiot. Kalba jūsų kalba. Moka metams 5 nuos. Mes kviečiame jus ateit ir pasiziureit.

BOSTON NATIONAL BANK
HANOVER IR BLACKSTONE STREETS
BOSTON, MASS.

KEIKAI

Padaro Namus Maloniais Namais

PARSIDUODA VISUOSE GERUOSE GERUOSE

Lietuviškai - Lenkiška Aptieka

Jeigu norite teisingų vaistų žemoms kainoms, tai visada ateikite ant 100 Salem st., kur rasite visokių naminių vaistų, šaknų nuo visokių ligų, kaip tai: nuo galvos skaudėjimo, nuo užsienėjusio reumatizmo, nuo nusilpėjimo striena, kraujo valimui, nuo uždegimo plaučių, nuo kosulio ir kitų ligų. Taisingai turime nuo visokių slaptingų ligų ir geriausias patarnimus suteikiame, nuo patikimo del vyrų ir moterų. Diekliu is Lietuvos ir įvairių šaknų ir žolių. Mes jums patarnausime kuogeriausiai, pasaukiame geriausius daktarus per telefoną uždyk. Todel jeigu norite gaut gerus vaistus ir sucedyt pinigų, tad ateikite į APTEKĄ po numeriu

100 SALEM STREET, BOSTON, MASS.

Ar nori susipažint su visų tautų Dievais? Jei nori, perskaityk knyga

KOKIUS DIEVUS ŽMONES GARBINO SENOVEJE?
Kaina \$1.00; audimo apdarais \$1.25.
Gauinama "Keleivio" Redakcijoje
255 Broadway, So. Boston, Mass.

DIDZIAUSIA LIETUVIŲ APTEKA

Visokie Receptai, nežiurint ar jie yra Amerikos ar Europos daktarų, išpildomi teisingai.

Per daugelį metų praktikos, gerai susipažinome su lietuvių visuome-ne ir sužinojome kokie vaistai daugiausiai žmonėms reikalingi ir kaip jie turi but pritaikyti mūsų žmonėms.
Mes partraukėmė is Lietuvos visokių gydanciu žolių, šaknų ir žie-vių, tai yra geriausi vaistai nuo paprastų ligų. Paraiškit mums nuo ko jums vaistai reikalingi, o mes žinosime ką prisigsti.
Vaistai Kraujo Valymui, už bonką \$1.50.
Lietuviška Trejanka, pakelis 50c.
Nuo Pleiskanų ir Slinkimo Plaukų \$1.25.
Plotkelis nuo Šalčio ir Gripo 50c.
Perfumai \$5., \$4., \$3., \$2., \$1.
Muilai 50c., 25c., 15c., 10c.
Ir daugeli kitokių vaistų užlaikome, kurių prisitūsiame pareikalavus.
Mes esame įgaliotiniai Lietuvos Akeijinės Bendrovės "VAISTLIJOS" ir užlaikome visus jų preparatus.

Klausiant ko nors, pridėkite paštos ženklėlių atsakymui.

K. ŠIDLAUSKAS
PROVIZORIUS

373 BROADWAY, Kampas E st., SO. BOSTON, MASS.

Vietinės Žinios

Užsimokėjo po \$15 už juokus

Septyni Norwoodo vaikėzai turėjo labai garsių juokų, kuomet jie aną nedėdienę erzino savo "triksiu" automobilistais, bet užtai visai kitaip jie jautėsi, kuomet jie turėjo Dedhamo teisme užsimokėti už tuos juokus po \$15.

Sitie išdykeliai gavo kažin kur guminių automobilių ratlankį ir pririšę prie jo šniurą padėjo netoli Norwoodo vidury kelio, kur važiuoja daug automobilių. Patys gi, pasiėmę antrą galą šniuro, pasislėpė į krūmus šalia kelio.

Atvažiuoja didelis automobilis ir, pamatęs ant kelio ratlankį, mano sau, kad tai geras radinys. Automobilis sustoja ir išlipęs iš jo žmogus eina pasiimti ratlankį. Pasislėpę vaikėzai tuo tarpu pradeda traukti šniurą ir ratlankis ima nuo žmogaus bėgti. Iš krūmų pasigirsta garsų juokai ir klegės. Žmogus nusispiauna ir sugrįžęs į automobilį važiuoja keikdamas toliau.

Vaikėzai vėl išneša ratlankį ant kelio ir laukia, pakol atvažiuos kitas automobilis.

Ir taip tas kartojosi, pakol vienas automobilistų pranešė apie tai, policijai ir ši nuykus tenai suėmė 7 sėlmius, kurie buvo uždaryti belangėn ir per naktį turėjo tenai nakvoti. Ant rytojaus visi jie buvo pastatyti prieš teismą ir teisėjas uždėjo jiems po \$15 pabaudos už trukdymą judėjimo ant viešojo kelio.

Kazokijos įstatymas įnejo galėn.

Šią savaitę Massachusetts valstijoje įnejo galėn taip vadinamas konstablarijos įstatymas, kuriuo šioj valstijoje sudaroma raita policija streikams slopinti.

Neteko \$800, šoko nuo tilto.

Iš New Hampshire girių atvažiuo į Bostoną tulas John Welsh "good time" pamatyt. Jis susipažino čia su degindariais, o tie pamatė, kad pas jį yra storas pluoštas pinigų, suvedė jį su jais "leide", kuri buvo taip lipšni ir meili, kad Welsh visai nepaisė kur jina vedė jį. Ji nuvedė jį ant nakvynės ir, rodėsi, viskas labai gerai, bet kada ant rytojaus pabudo prasiblaivęs, prie jo nebuvo nei "leidės", nei pinigų. O jis turėjo su savim daugiau kaip \$800, kuriuos jis buvo susitaupęs per pusantrų metų.

Pasilikęs be cento ir neturėdamas nei vieno draugo, kur būtų galima gauti pagalbą, Welsh nutarė padaryti savo bėdai galą. Jis nuėjo ant Charles River tilto ir užsilpęs ant barjero, šoko stacia galva į vandenį. Bet ir čia nepasisekimas! Policinai sugavo jį ir išgelbėjo. Tuomet jis buvo nugabentas į nuvadą ir pastatytas prieš teismą dėl girtybės. Tečiaus teisėjas, išklauses jo nelaimės, dovaną jam bausmę. Prie to jam buvo duota da nauja kepurė ir pranešta jo kompanijai, kad priimtų jį atgal į darbą. Welsh išvažiuo vėl į New Hampshire girias, sakydamas, kad j mergas daugiau nežiūrėsias kol gyvas busias. Ir jam nelabai jį reikia, nes jau 55 metų amžiaus.

Bostone yra 238,919 ateivių. Cenzo biuras praneša, kad Bostone yra 238,919 kitur gimusių žmonių. Iš visų ateivių, arių yra daugiau, nes 56,500. Paskui seka

Kanados ateivių, kurių čia esą 40,265. Italijos ateivių esą 38,000, Rusijos 37,000, Anglijos 12,000.

Springfielde baltveidių ateivių esą 31,250, o Worcesteriye — 53,418.

Susekė pinigų dirbtuve.

Šiomis dienomis Roxbury pokeija susekė netikrų pinigų dirbtuvę. Arestuota kefuri žmonės ir da tikimasi 10 areštuoti. Jie dirbo po pierinius pinigus, vieni dirbo, o kiti platinio.

Vienas apsidirbo su trimis plėšikais.

Steponą Jankauską užpuolė aną vakarą trys plėšikai ant Second streeto, netoli F streeto. Iššokę iš užkaborio, jie liepė jam pakelti rankas augštin, bet kada jis nepaklausė, tai jie ir taip pradėjo krausti jam kišenių. Jankauskas pamislėjo sau, kad už tokia drąsą verta per snukį duot. Ir jis traukė vienam bomui. Tas parvirto. Paskui vožė kitam, ir tas nusirito. Tuomet trečias plėšikas ištraukė revolverį. Jankauskas pagavo vieną ranką už revolverio, kita ranka tvjojo plėšikui į kakarinę, magaryčioms da išpyrė į sėdynę ir atėmė revolverį. Su banditais apsidirbo, Jankauskas užėjo policijos nuovadon papasakot apie savo atsitikimą, ir paskui nuėjo sau namo.

Bažnyčioj areštavo vagį.

Katalikų saldziausios širdies Jėzaus bažnyčioj aną nedėdienį buvo sugautas vagis kraustant žmonėms kišenių. Paaukta policija areštavo jį ir nusivežė kur reikia.

Baltveidė susidėjo su juodveidiu.

Šiomis dienomis buvo areštuotas juodveidis Anderson ir Hamiltono Hotelo savininko Raucha pati, kuri pametus savo vyrą buvo susidėjus su tuo juodveidiu ir kruvoj su juo gyveno. Vyras dabar reikalauja atsiskyrimo.

Policija saugoja degindarius.

Bostone ir South Bostone dabar ties kiekvienu namu, kur tik yra nužiurima darant ar pardavinėjant degintinę, yra pastatytas policinai, kuris tēmija visus žmones, kurie tenai įeina ir išeina. Šituo budu policija nori surinkti faktus, kad jais pasiremiant būtų galima gauti varantą padaryti tame name kratą. Mat dabar be varanto kratos daryti nevalia, o kad gavus iš

teismo varantą, reikia prirodyti, kad tame name yra daroma ar parduodama degtinė.

PARSIDUODA PEKARNE su mašinomis ir vienas trokas. Parduodam už pusę kainos todėl, kad turim greit išvažiuoti į Lietuvą.

R. Jankunas
91 Bolton st., So. Boston, Mass.

REIKALINGI DARBININKAI.

Atlaso Rubų B-vė įeško darbininkų arba vedėjų savo skyrių krautuvėse. Reikalinga piniginė kaucija. Norintys išsilavinti biznyje ir padaryti gerą gyvenimą, kreipkitės į B-vės ofisą: Atlas Clothing Corp.
343 Broadway,
So. Boston, Mass.

PARSIDUODA INDIAN MOTORCYCLE.
1915 modelio, 3 speeds, 3 sėdynės, 12 \$175. Galima pamatyti vakarais 5-6 val. Savininkas M. K., 44 W. 5th st., So. Boston, Mass.

SVARBUS PRANEŠIMAS.
Pranešam, So. Bostono ir aplinkines ietuvias, kad Mechanikų Kooperacija atidaro vakarinę Mokyklą po Nr. 37 E. 5th st., So. Bostono. Kursai prasidės 6 rugsėjo 7 valanda vakare. Tiesis visa žiema, po tris vakarus: nedėliais, utariniiais ir ketveriais. Ierbiameji ir brangūs lietuviai, daug nusų yra apsipažinusiu su mašinistų ir mechanikų amatu, bet daug da nie-o apie ta amatą nežino, taigi dabar ra geriausia progą tatau atsiekti arka ką nors išmokti. Visi žino, kad "arbai šiuo laiku eina prastai, bet vis lėto mes gauname nedidelį užsąkytų ir tikimės mokinius užganedinti. Taigi norintys šio amato prasilavinti, kviečiame atsilykinti paskirtu laiku. Liekame su didėle pagarba Lietuvių Mašinistų ir Mechanikų Kooperacijos Komitetas. (Pd36)

Fornicuotas ruimas.
Lietuvių namuose su šiluma ir kitais parankumais.
565 E. Sixth st., So. Boston.
(Pd37)

MASS. AVE. GARAGE, Inc.
J. MATHUS, TREAS.
PIRMUTINIS LIETUVIŲ GARAZIS.
Parsaundome automobilius uidegtus ir atvirus ant valandų, dienu ir ant ilgesnio laiko, labai pigia kaina. Parduodame naujus ir pertaisytus automobilius.
2353 MASS. AVE.,
NO. CAMBRIDGE, MASS.
Telephone: Camb. 2593.

Severos Gyduoles užlaiko seimynos sveikata.

Nervoutos, Sunaikintos Moterės

kentandios nuo skausmo nugaroi, stenos, lampymo jausmų ir sunkums papivei, galvos skausmo bei netvarką gamtiskios priedermes, gal aplaityti pagalbą per vartojimo

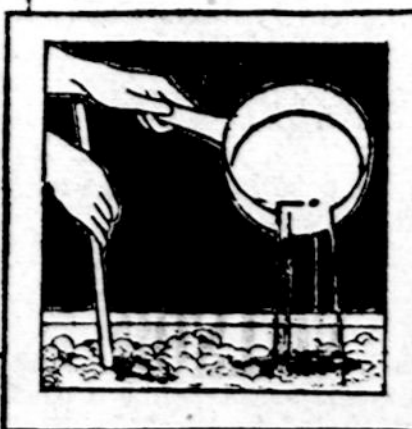
Severa's Regulator

(Severo Regulatoris). Kuri yra rekomenduota dėl gydymo tu ypatingu nusilpėjimu, netvarkų ir nereguliškumų, kuremis moterys kenda. Gaukite pas sava Aphekorius sianden.
Prekė \$1.25.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

ISTARPYK. Kiekvienam kubilui drabužių istarpyk pusę pakelio Rinso dviejose kvortose karšto vandens. Jeigu vanduo kietas arba drabužiai per daug purvini, vartok daugiau.

SUPILK Į KUBILĄ drungno vandens ir gerai išmaišyk. Pilk soliuciją, kol vanduo atrodys muiluotas ir tirštas, net ir po to, kai drabužiai bus sumerkti.

TADA SUMERK SAVO DRABUŽIUS. Mirkyk valandą, dvi valandas arba ir visą naktį, kiek jums parankiausia. Pirmą pradėjimo skalbti dėdek daugiau Rinso soliucijos.

Vistiek ar jūs vartojat skalbimo mašinas ar kubilus

Tie du žingsniai palengvins sunkų darbą skalbimo dienų

LARIAUSIA isigėre plėtmiai, purvniausios vietos, kurių nei skalbiamoji mašina neišima, buna išvalytos be trinimo, jeigu jūs vartojat Rinso.

Rinso tokia kombinacija iš tyrų valymo medžiagų, kad paluosuoja purvą nuo labiausia idėvėtų drabužių, visiškai nepakenkiant audiniams.

Po mirkinimų kelių minučių jūsų drabužių šitame muiluotame vandenyje, perleidus per mašiną jie paliks visiškai švarus.

Sek viršų paduotus nurodymus. Išmirkyk drabužius. Pirmą pradėjimo skalbti dėdek daugiau Rinso soliucijų, pilant tiek pat, kiek ir del mirkinimo. Kitoki muilai nereikalingi, kuomet vartoji Rinso.

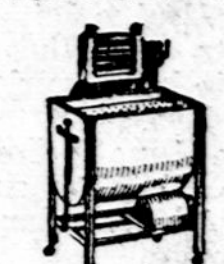
Vistiek, vartoji mašinas ar kubilus, išgyk Rinso šiandien jūsų grocerinėj arba departamento krautuvėj. Lever Bros. Co., Cambridge, Mass.

Rinso 8¢

Vartok idealiską muilo produktą skalbiant bile kokia mašina.

Elektrikinė mašina čulpiamo pavydalo.

Elektrikinė mašina cilindrinio pavydalo.

Rankinė pajėgos mašina.

Motorinės pajėgos mašina

PARSIDUODA BIZNIS

Grocernė ir mėsos marketas, lietuvių ir lenkų apgyventoj vietoj, biznis išdirbtas gerai, prie vietos arklys ir vežimas su visais pakinktais (arkli galima ir skyrum pirkti, vertas \$400). Visas biznis galima gauti už \$2,000, nes savininkas išvažiuoja į Lietuvą. Kreipkitės pas (Pd36)
Vincą Tamulaitį
38 Union st., Cambridge, Mass.

Tel.: Richmond 2537 M.

Dr. David W. Rosen

Kalba Lietuviškai, Lenkiškai ir Rusiškai.

GYDO CHRONISKAS IR SLAPTAS LIGAS.

VALANDOS:

Nuo 8 iki 10 ryto.

Nuo 2 iki 3 diena.

Nuo 7 iki 8 vakare.

321 HANOVER ST., BOSTON, MASS.

PENTYK SAVO NAMA.

Popieriuk, baltų, plasteriuk ir cementiuk — visa tai aukla kuogeriausia F. Benkis. Aš taipgi dirbu visoki medžio darba. Padarau geriau ir pigiau negu kitataučiai. Imu darbą toliau nuo Bostono, Platesnių žinių duosiu per laiską. (Pd36)
F. BENKIS
177 Bowen st., So. Boston, Mass.

Tel. Beach 6933

DR. N. M. FRIEDMAN

SPECIALISTAS VENERISKŲ LIGŲ.

VYRŲ IR MOTERŲ.

Taipgi kraujo ligų ir Reumatizmo.

Valandos: Nuo 9 ryto iki 9 vakare.

1069 WASHINGTON ST. BOSTON, MASS.

J. L. PASAKARNIS O. D.

AKIŲ SPECIALISTAS

Vienintėlis lietuvis Optometristas Naujoj Anglijoj.

Išgaminuoju akis, pritaikau akinius, žvairas ir amblyopikas akis (aklas akis, kurias dar yra galima) atitaisau. Su reikalais kreipkitės šiuo adresu:

Ofisas ir gyvenimas

377a BROADWAY

SO. BOSTON, MASS.

Tel. S. B. 2488.

Dr. J. C. Landžius Seymour

LIETUVYS

Gydytojas ir Chirurgas.

506 Broadway & G st.

SO. BOSTON, MASS.

Dr. L. J. Podder

Iš Petrogrado.

GYDO SLAPTAS VYRŲ IR MOTERŲ LIGAS.

Taipgi Kraujo ir Odos Ligas.

VALANDOS: Nuo 9 ryto iki 9 val. vakare.

Kalba Ruskal ir Lenkiškai. (2)

69 CHAMBER ST., BOSTON.

Telephone: Haymarket 3390

500 LIETUVIŲ ISKELIAUJA Į LIETUVĄ

KAIP TIK PROGA TURET PASEKMINGĄ IR LINKSMĄ KELIONĘ LAIVU "KROONLAND" SU MUSŲ SURENGTU BURIU 500 LIETUVIŲ.

JŲ ŽINOT KIEK REIKIA NESMAGUMŲ NUKEST KELIAUJANT PER NEW YORKĄ. TODEL MUMS PRAŠANT, KOMPANIJA SU TIKO ATSIŪSTI LAIVĄ Į SO. BOSTONĄ IR IŠ ČIA PAIMT VISUS MUSŲ PASAZIERIUS. TAS JUMS SUTAUPYS TIKETĄ IKI NEW YORKO.

Laivas "KROONLAND" išplauks nedėlio, 18 Rugsėjo, 1921, 5 valandą po pietų nuo Commonwealth Pier'o, iš SOUTH BOSTON, MASS.

IR BE PERSĖDIMO KELIONĖ IKI ANTWERPO.

MUSŲ BERLINO SKYRIAUS ATSTOVAS PASITIKS ANTWERPE, PADĖS SUŽIURĖTI BAGAZUS, PARUPYS REIKALINGĄ NAKVYNĘ IR VIZUS IKI KAUNO.

VISI, KURIE NORITE VAŽIUOTI, KREIPKITĖS YPATISKAI AR RASYKIT Į

Baltic States Finance Corporation

357 Broadway,

South Boston, Mass.